Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 170 (5844) | 26 ліпеня 1937 г., панядзелак | ЦАНА 10 КАП.

Сёння вярнуліся на сваю радзіму героі Совецкага Саюза таварышы ЧКАЛАЎ, БАЙДУКОЎ І БЕЛЯКОЎ.

Гарачае прывітанне сталінскім выхаванцам, героям легендарнага пералёту, доблесным сынам нашай квітнеючай соцыялістычнай радзімы!

ПРЫВІТАННЕ ПРАЦОЎНЫМ БЕЛАРУСІ

Мы зноў на роднай зямлі нашай вялікай соцыялістычнай Радзімы. Неперадаваема пачуццё нашай радасці: мы выканалі сталінскае заданне.

Адсюль, з граніцы з капіталістычным Захадам, мы шлем праз газету „Звязда" гарачае прывітанне працоўным ордэнаноснай Совецкай Беларусі—надзейнага фарпоста вялікага Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

Героі Совецкага Саюза **В. ЧКАЛАЎ, Г. БАЙДУКОЎ, А. БЕЛЯКОЎ.**

Ст. Негарэлае

ДОБРЫ ДЗЕНЬ, МАЯ ДАРАГАЯ РАДЗІМА!

МІТЫНГ У НЕГАРЭЛЫМ

НЕГАРЭЛАЕ. (Ад наш. спец. кар.). Яшчэ задоўга да прыходу поезда вакзал быў упрыгожаны выключна ўрачыста. Вялікае свята апанавала. Рабочыя, пічнікі, госці Менска і прылеглых калгасаў сабраліся, узбуджаныя радасцю чакання сустрэчы з Героямі Совецкага Саюза Чкалавым, Байдуковым, Беляковым, якія [illegible] на ўвесь свет.

Урачыста калышуцца чырвоныя транспаранты, на якіх выразнымі літарамі напісаны лозунгі любві да партыі, таварыша Сталіна, [illegible] тт. Чкалава, Байдукова і Белякова. [illegible]

Вакзал заліты ярім святлом. Узрушана мітусяцца журналісты, фатарэпарцёры, кінааператары, работнікі радыёперадачы з першай пагранічнай станцыі. [illegible]

Палова першай гадзіны ночы... Радаснае хваляванне ўсё больш і больш ахапляе прысутных на пероне. [illegible]

[illegible]

У адным з вагонаў хутка вырысоўваюцца постаці знаёмых [illegible] Чкалава. [illegible]

[illegible]

— Слава героям з героў!—заканчвае т. Стакун.

[illegible]

— Былі над снежнымі прасторамі Арктыкі, Паўночным полюсам, [illegible] нашы [illegible] пераможныя [illegible] мы гатовы [illegible] сваю [illegible] песні. І [illegible]

[illegible]

[illegible] Эфір [illegible]

[illegible]

[illegible] П. КАВАЛЁЎ. С. ГАЛКІН.

НА КРЫЛЛЯХ НАШЫХ САМАЛЁТАЎ МЫ ПАНЯСЁМ ДАЛЕЙ І ВЫШЭЙ СЛАВУ СВАЁЙ РАДЗІМЫ

МІТЫНГ У МЕНСКУ

Палова чацвертай гадзіны раніцы. Працоўныя Менска прышлі на ўпрыгожаны перон сустракаць Герояў Совецкага Саюза—тт. Чкалава, Байдукова і Белякова, імёны якіх сталі блізкімі і роднымі ўсяму беларускаму народу.

Цяжка было паверыць, што такі позны час. Ноч схавалася, прытаілася ад яркага электрычнага святла. Усюды—урачыстасць. Мора сцягаў, кветак. Уверсе, над вакзальным будынкам—велізарнае пано пералёту Масква—Паўночны полюс—Паўночная Амерыка, з вялікім партрэтам любімага Сталіна і партрэтамі Чкалава, Байдукова і Белякова.

Па ўсім шырокім пероне размясціліся калоны рабочых і працоўных сталіцы ордэнаноснай Беларусі. Наперадзе—студэнты ордэнаноснага Інстытута фізкультуры. Моцныя загарэлыя юнакі і дзяўчаты. Усе яны трымаюць вялікія букеты яркіх і прыгожых кветак.

Пад гукі «Інтэрнацыянала», радасныя воплескі, цёплыя позіркі працоўных поезд падыходзіць да перона. Заўважыўшы тт. Чкалава, Байдукова і Белякова, людское мора заварушылася, ажыло. Хваля натоўпу рушыла да трыбуны. Кожны жадае абняць іх і моцна паціснуць іх мужныя рукі. Радасці няма канца. Адважную тройку совецкіх патрыётаў на руках нясуць да трыбуны.

Магутным раскацістым громам гучаць словы прывітання таму, хто вядзе нашу краіну ад перамогі да перамогі, хто дбайна вырошчвае адважных і мужных лётчыкаў,—таварышу Сталіну.

— Беларускі народ віншуе Герояў Совецкага Саюза, якія сваім беспрыкладным пералётам яшчэ больш узвысілі славу нашай соцыялістычнай радзімы. Беларускі народ ганарыцца вамі, доблеснымі сынамі вялікага народу, выхаванцамі любімага Сталіна,—гаворыць адкрываючы мітынг сакратар ЦК КП(б)Б т. Дзеніскевіч.

— Няма слоў, каб перадаць тую вялікую радасць, тое неапісальнае пачуццё хвалявання, якое мы адчулі тут, на тэрыторыі ордэнаноснай Беларусі, калі ўступілі на нашу совецкую зямлю,—гаворыць т. Чкалаў. — Мы ганарымся сваім выдатным пералётам. Але ніколі мы не забываем таго, што сталінскія сокалы могуць лятаць яшчэ вышэй, яшчэ далей, чым яны лятаюць цяпер. На крыллях нашых самалётаў мы панясем далей і вышэй славу сваёй соцыялістычнай радзімы. Мы свабодны, і ўсе перашкоды знішчым. Бо працуем разам з вамі, разам з усім народам і таварышам Сталіным. З вамі, з таварышам Сталіным мы раздзяляем нашу агульную радасць. — Ура таварышу Сталіну!—усклікае таварыш Чкалаў.

На цэнтр трыбуны ўваходзіць легендарны лётчык, майстар «сляпых» палётаў, выдатны штурман, таварыш Георгій Байдукоў.

— Прыношу ўдзячнасць беларускаму народу за цудоўную і ветлівую сустрэчу, якую мы адчуваем, уступіўшы на зямлю нашай соцыялістычнай маці-радзімы.

Разам з вамі, народам, які нас выраспіў, мы радуемся ўрачыстасці совецкай авіяцыі. Вы прышлі сюды, каб разам з намі раздзяліць радасць нашай перамогі. Дзякуй вам, дарагія, за сустрэчу, за любоў і клопаты аб нас.

Герой Совецкага Саюза штурман Аляксандр Белякоў сваю шчырую прамову пачаў з апавядання пра пералёт.

— Мы ляцелі, — гаворыць ён, — з Масквы цераз Паўночны полюс у Паўночную Амерыку 63 гадзіны. З Амерыкі-ж да першай станцыі Саюза ССР мы плылі і ехалі больш 630 гадзін. Мы, дарагія таварышы, засумавалі па сваёй вялікай радзіме, па свайму магутнаму народу. Мы шчаслівы, што ўся рабочая і калгасная Беларусь прышла раздзяляць разам з намі, разам з усімі народамі нашай краіны нашу перамогу. Няхай жыве той, хто вядзе ўсіх нас да новых перамог, наш любімы, наш дарагі Сталін!!

Высока падняліся сцягі. Громкія воклічы прывітанняў і ўдзячнасці напоўнілі начную цішыню, прабудзілі горад.

Развітваючыся з дарагімі братамі, Героямі Совецкага Саюза, старшыня ЦВК БССР тав. Стакун яшчэ раз перадае гарачае большэвіцкае прывітанне ім ад беларускага народу.

Фізкультурнікі ордэнаноснага інстытута, акружыўшы герояў, засыпаюць іх кветкамі і вітаюць трохразовым фізкультурным «ура». Таварышы Чкалаў, Байдукоў і Белякоў накіроўваюцца да вагона. За імі на развітанне працоўныя нясуць букеты прыгожых пахучых кветак. Тав. Чкалаў, махаючы рукой, заходзіць у вагон. Старшыня ЦВК БССР моцна абнімае яго і цалуе. Усхваляваны герой развітваецца з працоўнымі сталіцы ордэнаноснай Беларусі.

Шчаслівай дарогі, таварышы!

Сёння поезд з Героямі Совецкага Саюза — тт. Чкалавым, Байдуковым, Беляковым і паўпрэдам СССР у Злучаных Штатах Амерыкі тав. Траяноўскім адышоў у Маскву.

ПЕРАЛЁТ ЗДЗІВІЎ УВЕСЬ СВЕТ

(ГУТАРКА З ПАЎПРЭДАМ СССР У ЗША ТАВ. ТРАЯНОЎСКІМ)

Учора, разам з героямі Совецкага Саюза тт. Чкалавым, Байдуковым і Беляковым, у Совецкі Саюз прыехаў паўпрэд СССР у ЗША тав. Траяноўскі.

У гутарцы з супрацоўнікам «Звязды» аб уражаннях, пакінутых бліскучым пералётам тт. Чкалава, Байдукова і Белякова на грамадскую думку Злучаных Штатаў Амерыкі, т. Траяноўскі сказаў наступнае:

— Сустрэча нашых слаўных герояў, зрабіўшых упершыню ў гісторыі чалавецтва здзіўляючы пералёт з Совецкага Саюза ў ЗША праз Паўночны полюс, насіла шырокі грамадскі характар і суправаджалася вялікім энтузіязмам. Гэты пералёт адкрыў вочы амерыканцам на тыя велізарныя дасягненні, якія мае наша краіна, на тыя цудоўныя магчымасці прагрэсу, якія стварае сталінская эпоха.

Вялікі інтарэс да пералёту праявілі авіяцыйныя колы, якія бачылі ў поспеху нашых герояў бліскучыя перспектывы далейшага росту авіяцыйнай тэхнікі. Яны добра разумеюць, што дасягненні Чкалава, Байдукова і Белякова з'яўляюцца вялікім укладам у справу развіцця авіяцыі ўсяго свету.

Поспех нашых герояў выклікаў надзеі зацікаўленых колаў, убачыўшых у ім рэальныя перспектывы злучэння ЗША з Совецкім Саюзам найкарацейшым шляхам. Яны лічаць гэты шлях цалкам рэальным і ажыццявімым, асабліва пасля таго, як першы пералёт быў падмацаван выдатным палётам тт. Громава, Юмашова і Даніліна. Яны пераканаліся, што сувязь СССР з ЗША праз Паўночны полюс не з'яўляецца выпадковай справай адважных герояў, а вынікам усёй работы Совецкага Саюза па заваяванню Арктыкі. Цвёрдасць і настойлівасць, якія праяўляе наша краіна ў справе авалодання і канчатковага асваення Поўначы, пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна, здзіўляе ўвесь свет і прымушае яго верыць у далейшае пераможнае развіццё гэтай велізарнай справы.

ВІТАЕМ СТАЛІНСКІХ ВЫХАВАНЦАЎ

БАРЫСАЎ, 25 ліпеня. (БЕЛТА). На прадпрыемствах горада адбыліся мітынгі ў сувязі з вяртаннем на радзіму Герояў Совецкага Саюза, слаўных лётчыкаў Чкалава, Байдукова і Белякова.

— Мы ганарымся сталінскімі выхаванцамі—вернымі патрыётамі нашай радзімы,—заявіў на мітынгу стаханавец лесазавода імя Молатава т. Аўчук.—Перамога нашых герояў з'яўляецца яшчэ адным ударам па фашысцкіх падпальшчыках вайны. Мы ўсе ўпэўнены, што калі вораг асмеліцца парушыць нашы граніцы, ён атрымае сакрушаючы ўдар.

— Сваім пералётам,—пішуць у сваёй рэзалюцыі рабочыя фанернага завода № 25, — героі-лётчыкі даказалі ўсяму свету, на што здольны сыны нашай вялікай радзімы. Няхай жывуць гераічныя сталінскія сокалы!

ШЫРЫЦЬ СТАХАНАЎСКІ РУХ НА ЎБОРЦЫ ЎРАДЖАЮ

Калгаснікі і калгасніцы, рабочыя соўгасаў і МТС у адзіным імкненні — лепш правесці ўборку, пакрыць шкоду, нанесеную сельскай гаспадарцы ворагамі народу. Расце творчы ўздым мас.

Стаханаўцы Будакашалёўскай МТС—ільнацерабільшчык т. Афанасенка Д. і трактарыст Галіцкі В. на шыроказахватнай ільнацерабільцы, замест сярэдняй нормы ў 4—5 гектараў за змену выцерабілі ільну 18 ліпеня 10,3 гектара, а 19 ліпеня — 15,7 гектара. Тав. Літвінкоў зан і трактарыстка Кавалёва 17 ліпеня выцерабілі за змену 10 гектараў. Ільнацерабільшчык Горацкай МТС тав. Мацульскі і трактарыст т. Карпіцкі ў калгасе «Большэвік» за два рабочыя дні выцерабілі 24 гектары ільну.

Машыніст на коннай жняярцы т. Адамовіч Васіль, з калгаса «Першае мая», Ратаўскага сельсовета, Менскага раёна, замест нормы ў 4 гектары зжынае па 5 гектара, а машыністы тт. Дзенісевіч, Заноўскі і Філіповіч, з арцелі «Пабеда», Капярнянскага сельсовета, зжынаюць па 7—8 гектараў. Машыніст т. Давыдоўскі, які працуе на жняярцы ў соўгасе імя Леніна, Бабруйскага раёна, замест нормы ў 4 гектары зжынае па 12—14 гектараў за сваю змену.

Сёння мы друкуем паведамленне майстра камбайнавай уборкі Дзяржынскай МТС т. Шумскага, які замест нормы ў 380 гектараў у сезон абавязаўся на паўнёвым камбайне ўбраць 500 гектараў. У першыя-ж дні работы т. Шумскі замест дзеннай нормы ў 8 гектараў убірае па 11—12 гектараў.

Рады стаханаўцаў на ўборцы ўраджаю растуць. Прыкладаў стаханаўскай працы можна было-б прывесці значна больш. Усе яны сведчаць аб адным: да канца адданыя большэвіцкай партыі, справе соцыялізма, калгаснікі, рабочыя соўгасаў поўны жадання і гатоўнасці хутчэй і без страт сабраць ураджай, узорна выканаць свае абавязкі перад дзяржавай, яшчэ больш заможным зрабіць жыццё калгаснікаў. Трэба толькі ўзначаліць стаханаўскі рух на ўборцы. Ад асобных стаханаўскіх рэкордаў перайсці да стабільных, цвёрдых, высокіх паказальнікаў работы, пашырыць вопыт стаханаўцаў ва ўсе звенні, брыгады, калгасы і соўгасы, каб забяспечыць поспех уборкі, заваяваць права найбольшаму ліку калгасаў, соўгасаў, перадавікоў сельскай гаспадаркі, спецыялістаў трымаць удзел ва Ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы 1938 года.

Прыклады будакашалёўскіх ільнацерабільшчыкаў, перадавых машыністаў жняярак і майстроў камбайнавай уборкі ўраджаю паказваюць, што дае тэхніка, калі адносіцца да работы добрасумленна. Гэтыя прыклады сапраўды варты пераймання. Яны вучаць, як трэба выкарыстаць сельскагаспадарчыя машыны на ўборцы ўраджаю, якімі аснашчаны нашы МТС, калгасы і соўгасы.

Якімі мізэрнымі і нікчэмнымі на фоне прыведзеных толькі некаторых паказальнікаў стаханаўцаў сельскай гаспадаркі выглядаюць усякія сцвярджэнні аб «гранічнасці» ў выкарыстанні сельгасмашын. Няма патрэбы даказваць, што падобнага роду балбатня і дзейнасць выражаюць сабой антымеханізатарскія настроі і практыку шкодніцкага ахвосця з банды трацкісцка-бухарынскіх і нацыянал-фашысцкіх шпіёнаў, дыверсантаў, арудаваўшых у зямельных органах, калгасах, соўгасах і яшчэ канчаткова не выкараненых адтуль.

Яшчэ і зараз можна сустрэць нямала фактаў спроб ворагаў разбурыць машынны парк у сельскай гаспадарцы, вывадзіць са строю трактары, камбайны і іншыя сельгасмашыны, каб не дапусціць іх да ўборкі ўраджаю. Разлікі ворагаў тут простыя. Яны імкнуцца перашкодзіць уборцы ўраджаю і стварыць затрудняльнае становішча ў калгасах і соўгасах.

У Расонскай МТС зусім нядаўна мелі месца факты, калі ў каробках хуткасцей шасці трактараў былі знойдзены гайкі, балты і іншыя жалезныя рэчы. У каробцы хуткасці трактара, на якім працуе трактарыстка Савельева, знойдзены ключ і болт. Дырэкцыя МТС (дырэктар тав. Цухло), замест таго, каб выявіць шкоднікаў, прабавала тлумачыць гэты факт «выпадковасцю». Тым часам механік МТС па рамонту трактараў Васілеўскі, як толькі выявіўся гэты факт, кудысці таямніча знік.

Зараз толькі выяўлена, што рамонт многіх сельскагаспадарчых машын, і ў прыватнасці малатарняў, у Кіраўскім раёне праведзен па-шкодніцку. Механік МТС па сельгасмашынах—сын кулака Боленкоў, які ўжо раз судзіўся за шкодніцтва і быў прыслан у МТС з выдатнай характарыстыкай ворага народу шпіёна Бенека, з прычыны добрадушнасці кіраўніцтва працуе яшчэ і зараз у МТС.

Ці не дастаткова толькі гэтых фактаў, каб пераканацца, што шкодніцкае ахвосце працягвае сваю разбуральную дзейнасць.

Нельга таксама лічыць выпадковасцю вялікія прастоі і ігнараванне машын у Круглянскім раёне, дзе ў большасці калгасаў выбіраюць лён рукамі, у той час як 15 ільнацерабілак скарыстоўваюцца дрэнна; у Барысаўскім раёне таксама многа прастойвае сельгасмашын і дапускаюцца страты ўраджаю.

Зусім зразумела, што такое становішча сельгасмашын і антымеханізатарскія настроі ў гэтых раёнах сведчаць, што тут не выкарчаваны да канца шкоднікі, не ліквідаваны вынікі іх разбураючай дзейнасці. Кіраўнікі гэтых раёнаў, якія, відаць, усё яшчэ хвараюць на ідыёцкую хваробу—бяспечнасць, да гэтага часу не прынялі мер, каб арганізаваць поўнае выкарыстанне на ўборцы ўраджаю камбайнаў, жняярак, ільнацерабілак і т. д., разгарнуць стаханаўскі рух за найбольшую норму выпрацоўкі гэтых машын.

Асабліва трэба адзначыць дрэнную арганізацыю і беспарадкі ва ўборцы ўраджаю ў Бабруйскім раёне, дзе пануе неарганізаванасць, прастойвае многа машын, дапускаюцца страты ўраджаю. Незразумела—чаму сакратар Бабруйскага райкома КП(б)Б тав. Вайнман, старшыня РВК т. Цітавец праяўляюць такую бясклопатнасць да настолькі важнай справы, як уборка ўраджаю.

Выключнай бясклопатнасцю, мяжуючай са злачынствам, трэба тлумачыць той факт, што ў гэтых і многіх іншых раёнах не спынены і да апошняга дня страты ўраджаю. Не арганізавана ахова ўраджаю ад раскрадванняў і супроць пажараў. А гэтым і карыстаюцца шкоднікі, якія наўмысля знішчаюць ураджай.

Не абышлося відавочна без шкодніцтва ў калгасе імя БВА, Любаньскага раёна, дзе гэтымі днямі згарэлі два стагі жыта, па вестках, ад падпалу.

Трэба нарэшце пакончыць з такімі злачыннымі адносінамі да барацьбы з стратамі, да аховы ўраджаю.

З кожным днём аб'ём работ на ўборцы пашыраецца, а тэмпы ўборачных работ у параўнанні з выспяваннем хлябоў у большасці раёнаў з'яўляюцца нездавальняючымі. Для паўднёвых раёнаў рэспублікі, трэба сказаць, ужо цяпер стварылася вельмі сур'ёзная пагроза адставання, калі неадкладна не будуць прыняты меры для ўзмацнення тэмпаў уборкі.

Побач з няўбранымі яшчэ азімымі ў многіх раёнах выспелі і выспяваюць яравыя культуры. Цяпер, як ніколі, неабходна выкарыстанне ўсіх сіл і сродкаў, каб узмацніць тэмпы ўборкі. У нашай рэспубліцы ёсць дзесяткі перадавых калгасаў, якія скончылі жніво азімых, паспяхова ўбіраюць яравыя, ужо разлічыліся поўнасцю па збожжапастаўках з дзяржавай і пачалі выдачу авансам збожжа на працадні калгаснікам у размеры ад 10 да 15 проц. да фактычнага абмалоту.

Вопыт гэтых калгасаў, а таксама высокія паказальнікі выпрацоўкі стаханаўцаў на ўборцы, эфектыўнага выкарыстання імі сельскагаспадарчых машын, паказваюць, што ёсць усе магчымасці ўзмацніць тэмпы, скараціць тэрміны ўборкі, унікнуць малейшых страт пры ўборцы ўраджаю.

Узоры работы ільнацерабільшчыкаў Будакашалёўскай МТС—тт. Афанасенка, Літвінкова, трактарыстаў Галіцкага і Кавалёвай павінны ведаць усе калгаснікі, рабочыя МТС і соўгасаў. Выдатныя прыклады пакуль яшчэ нямногіх стаханаўцаў на ўборцы павінны ператварыцца ў шырокі стаханаўскі рух ва ўсёй сельскай гаспадарцы рэспублікі.

Стаханаўцы палёў, майстры камбайнавай уборкі, знатныя трактарысты, нашы ордэнаносцы, якія ў мінулых гадах паказалі ўзоры соцыялістычнай працы, павінны ў гэтым годзе даць яшчэ лепшыя вынікі, перакрыць леташнія паказальнікі.

ЯНЫ ПЕРШЫМІ АЖЫЦЦЯВІЛІ МАРУ ЧАЛАВЕЦТВА

Горача вітаем сталінскіх выхаванцаў, якія вяртаюцца на родную совецкую зямлю—Чкалава, Байдукова і Белякова.

Першымі ў гісторыі ажыццявілі яны запаветную мару чалавецтва, злучыўшы найкарацейшай надземнай дарогай дзве вялікія краіны—Саюз Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік і Злучаныя Штаты Амерыкі.

Трыумфальны фініш совецкага паветранага карабля блізка ад Портланда яшчэ раз прадэманстраваў перад усім светам веліч соцыялістычнай дзяржавы, удасканаленасць совецкай тэхнікі і беззаветную адвагу нашых людзей, поўных гарачай любві да выдатнай радзімы.

Не выпадковасць забяспечыла бліскучую перамогу над суровай прыродай, а большэвіцкая арганізаванасць, яснасць пастаўленай мэты.

Зусім нядаўна большэвікамі быў пераможан Паўночны полюс, а ў хуткім часе першыя жыхары полюса весткамі аб надвор'і ў цэнтры Палярнага басейна падрыхтавалі поспех пералёту Чкалава, Байдукова, Белякова. Не адгучалі яшчэ воклічы захаплення іхнім подвігам, а над полюсам, над халоднымі морамі Арктыкі прамчаўся самалёт Громава, Юмашова, Даніліна, чые імёны зараз на вуснах працоўных усяго свету.

Няма мяжы адвазе Совецкай краіны і яе слаўных сыноў! Явай становяцца ўчарашнія мары, і пераможаная прырода пачынае служыць чалавецтву, на карысць якога нястомна працуюць народы совецкай зямлі, комуністычная партыя і лепшы друг працоўных таварыш Сталін.

Героі Совецкага Саюза
І. СПІРЫН.
Ч. ШЭВЕЛЕЎ.
М. СЛЕПНЁЎ.
М. БАБУШКІН.
П. ГАЛАВІН.

ЭКІПАЖ ЛЕГЕНДАРНАГА САМАЛЕТА

МАЙСТАР СЛЯПОГА ПАЛЁТУ

«Асабістае кіраўніцтва экіпажам з боку Урада і таварыша Сталіна выпрацавала за гэтыя годы ў нас самае галоўнае ў свядомасці, што ўсе такія вялікія справы совецкі лётчык робіць, хаця і на свайй машыне, але за ім усёй многамільённага народу. Несці на крылах гонар усяго народу — гэта вялікая і адказная задача патрабавала выключна сур'ёзнага падыходу да пералёту, і асабліва такога, як праз Паўночны полюс».

Так піша ў сваіх запісках лётчык - штурман «Наш палёт ў Амерыку» другі пілот адважнай тройкі герояў, якія ўпершыню ў гісторыі чалавецтва звязалі два мацерыкі праз Паўночны полюс, — Герой Совецкага Саюза Георгій Байдукоў. Несці гонар многамільённага совецкага народу і адначасова адчуваць на сабе бацькаўскую любоў і клопаты гэтага народу, любоў і клопаты вялікага чалавека, правадыра і настаўніка працоўных Совецкага Саюза тав. Сталіна—гэта тое, чым моцны совецкі лётчык, які ўвесь свет здзівіў сваім геройствам, майстэрствам і адвагаю.

У славай кагорце гордых совецкіх сокалаў Байдукоў займае даволі скромнае месца — лётчыка-выпрабавальніка. І насіць славутага палёту гэтай адважнай тройкі на Сталінскім маршруце і ў Злучаныя Штаты Амерыкі праз Паўночны полюс ён з'яўляецца і самым скромным і простым совецкім чалавекам, старанна працоўным і сумленным удзельнікам сацыялістычнага будаўніцтва. Яго знаходзіць выдатнае месца ў барацьбе з буржуазнымі вучэннямі.

«Папа ў Байдукова не сакаліліся пухлы, ні гадаровай вызвалены выпраўкі, ні паказной барабаннай смеласці, ні позы, ні вялікіх жэстаў, ні агідных вачэй, — расказвае аб ім Барыс Гарбатаў. — Ён скромны, ціхі, працавіты і просты... Кажа хутка, сутулаваты, крыху паліславы. Калі ён апранаецца ў шчыльнае лётнае адзенне, ў ім нічога не выдае героя. Ён нават здаваўся нясмелым».

Штурман і пілот — вось хто памянёна месца сваё ў славутым экіпажы «АНТ-25». Але гэтым роля Байдукова не вычэрпваецца. Яго выключнае майстэрства сляпога палёту праявілася ў гэтым пералёце. На шляху Ягорку нябачна было неба і зямлі, і ён апранаўся на прыборы. Ён вывеў «АНТ-25» з-пад цыклонаў і туманаў, праз Скалістыя горы і Канаду...

— Мы захоўваем ў дваіх карабку, — расказвае Байдукоў у запісках. — Абледзяненне, туман і хмары, і зямлі не бачна...

У такой кароткі Байдукоў знайшоў час і для таго, каб любавацца прыгажосцю Арктыкі. Пасля цяжкай барацьбы са стыхійнымі сіламі прыроды наступала унутранае задаволенне, і Георгій любуецца нямымі арктычнымі пейзажамі.

— Добра цяпер займацца паэзіяй, — гаворыць ён, — а вось тры гадзіны ўпартай барацьбы з апошнім цыклонам Арктыкі зусім не выклікалі настрою да разважанняў аб прыгожасці.

Патрэбны былі сапраўды геройскія ўсілы, каб весці самалёт на вышыні, праз раўнінныя каралы, каб не праграць зямлю, і прыбароў ...

... магістралі. Васьмі год Ягорку аддалі ў школу на ст. Чаны. Яго палохала сонца жыццё паўставала, і хлопчык, у якім зусім ужо навічка рабіў кніжкі і вучыўся. Праз тры гады Егор зноў вярнуўся ў сям'ю і навучаецца ў вагонным рамонтнай майстэрні.

«Я ўступаў у новы ўзрост, калі пачынаецца захапленне ... Мне было ў той час 15 год. Я вучыўся не дрэнна. Аднак у першы час захапляўся навукаю ...»

Аварыйны характар Байдукова тута паказаўся першым выпрабаваннем і тады, калі ён стаў курсантам у Ленінградскай ваенна-тэарэтычнай школе лётчыкаў. Гэта «азартная струнка сібірскага характару» хутка была ўзнагароджана. Гэта рамантычныя пацыенты хваробы, і што скончыў Байдукоў выдатна, там у Ленінградзе, ён адзначыў сябе за ўсё ў баявых машынах. З-за азарства з фактычна ён трапіў у аварыю, ён не мог іх пазбегнуць. Гэта вельмі ўздзеіла на Георгія, і ён з гэтага часу ўзяўся за тое, каб вывучаць і сапраўды авалодаць характарам.

Залішняя лёгкасць і ўдаль, гульня ў рызыку, не плануючы ўсе — гэта ўласцівасці, не характэрныя для совецкага лётчыка. І рашткі павятранага азарства Георгія Байдукова асталіся, як неадгорнасць, выхаваная ў ім школа і праца, у барацьбе супроць азарту ў сабе ...

«Я ўступаў у новы год... Я паздзяўлены... Як і Чкалаў, ён у той час фармаваўся лётчыкам-выпрабавальнікам, і дзякуючы гэтаму ён лепш іншых вывучыў машыну, гатовы і авалодаў вялікім майстэрствам.

— Жыццё чалавека даражэй любой машыны.

У гэтых словах тлумачэнне бацькоўская ласка вялікага прававадыра, яго клопаты аб кожным чалавеку. Яны ўзялі мільёны сэрцаў. Гэтыя словы засвоіў і Байдукоў. Яго імя ўсёды, пры якіх бы тое ні было становішча, ахоплена думкамі аб чалавеку. Гэта ўсё ўзлічы з таварыша Сталіна і зрабіў хоць адзін з нашых выдатных пілотаў Байдукоў, і яго ўзяў пад увагу сапраўды ўсю свайго майстэрства наш палёт праз Паўночны полюс.

У мінулым годзе, прабуючы транспалярнай пералёт на Маскве — востраў Удд Байдукоў з Чкалавым і Беляковым здзейсніў свой выдатны пералёт. Ён цяпер разам з імі, пасля выдатнага прадоўжання на пераступе пералёт Масква—Паўночны полюс—Злучаныя Штаты Амерыкі, з прыходам героямі-лётчыкамі, з якімі таварыш Сталін і з'явіўся пасланцам.

Тольк суровая школа знішчальнікаў, якою камандаваў Валерый Чкалаў, зрабіла з Байдукова таго выдатнага, вопытнага і бясстрашнага лётчыка, якім ведаюць яго зараз працоўныя Совецкага Саюза, якім ведае ўвесь свет. Ён асвоіў у поўнай меры майстэрства сляпога палёту. Гэта асаблівая якасць — вельмі важная для нашага палёту. Усёй сваёй працай, сваім жыццём Байдукоў пацвердзіў гэта, і ён таксама выконваў волю свайго вялікага і любімага народу.

Патрэбны былі сапраўды геройскія сілы, каб весці самалёт наўздагон, і надзвычайная вытрымка, каб не страціць арыенціроўкі. Вось гэта і зрабіў Байдукоў.

І вось зараз, калі Георгій Байдукоў, разам са сваімі слаўнымі таварышамі пасля трыумфальнага шэства па Амерыцы і Еўропе, ступілі на родную совецкую зямлю, хочацца ўспомніць аб Егорушку з ціхага поўстанка Тарышта Вялікай Сібірскай ... прыкладны пералёт.

Н. ВІШНЕЎСКІ.

Штурман слаўнага карабля

Дзевятнаццацігадовому юнаку Аляксандру Белякову засланіла перспектыва быць вясёлым і шчаслівым. Аднойчы ўсе адчулі яго як сына, які вялікай вучобаю цікавіўся ў навуцы і ў тэхніцы, у ёй ён бачыў свой жыццёвы шлях. Паступіўшы ў Лясны інстытут, ён марыў:

— Кончу інстытут, атрымаю вышэйшую адукацыю і потым буду працаваць лясніком і ўрачом у сібірскіх ці ўральскіх лясах...

Чароўныя мары, однак, не збыліся. Іх адкінула навальніца імперыялістычнай вайны, а потым грамадзянская вайна. Салдатам супраць Кастрычніцкай рэвалюцыі, Аляксандр Беляков пайшоў у рады Чырвонай Арміі першых гадоў яе існавання, памятае легендарную дывізію Чапаева, у якой ён служыў радавым і палітработнікам. Фармаваўся і рос такім чынам чалавек Саюза, які ўвайшоў у склад экіпажа «АНТ-25», знаёмы Асаблівы дзень і дадае сабе таку вышню ўсіх свае геройскае, як вялікая гэтая совецкая радзіма, якой дадаў ён свой гераічны подзвіг. Ён, Аляксандр Беляков.

З 1920 года Аляксандр Беляков назаўсёды звязаў свой лёс з совецкай гераічнай авіяцыяй. Ён быў пасланы ў авіяцыйную школу на аэранавігацыйнае аддзяленне. Маладая, толькі-што нарадзіўшаяся штурманская справа вабіла Аляксандра сваёй малавядомасцю, нязведанасцю. Як сын народу ён гатоў быў вучыцца, вучыцца і яшчэ раз вучыцца. Самая маладая тады прафесія на зямлі — штурман стала другой марай, рэальнасць якой адчуваем усе мы зараз, калі гераічная тройка сыноў нашай радзімы «адкрыла новую Амерыку» праз Паўночны, непрыступны ў мінулым полюс.

Каля трыццаці год выхоўвае ў сябе любоў да вучобы Аляксандр Беляков. І ў сельскай школе, і ў гімназіі, і на фронце, і ў наш час, — усюды вучыўся гэты прывабны, шырокаплечы чалавек, авалодваў ведамі, якія служаць чалавецтву, прагрэсу. Беляков бачыў, як змагаліся нашы лётчыкі на франтах грамадзянскай вайны. А змагаліся мужна, рашуча. Дзейнасць іх, аднак, не заўсёды мела вялікую эфектыўнасць... толькі таму, што мала ведалі... матэматыку.

І Беляков гэта ўлічыў, ён добра ўсвядоміў тое, што трэба з ворагамі змагацца мужна, але адвагу і мужнасць неабходна дапоўніць халодным, але дакладным матэматычным падлікам.

Багатая вучоба, работа над сабою, веданне жыцця, уменне багатыя тэхнічныя навыкі прыстасоўваць у практыцы — усё гэта дае нашым штурманам дасягнуць мэту ў найкарацейшы тэрмін, з найменшай затратай энергіі і гаручых матэрыялаў дасягаць вяршын такой славы, аб якой толькі марыць маглі лепшыя людзі авіяцыйнай навукі і практыкі. Слава Белякова — гэта слава совецкіх штурманаў, якія могуць весці паветраныя караблі ў любы час, у любое надвор'е, у любым напрамку.

***

Траса Масква—Паўночны полюс—Паўночная Амерыка палёту гераічнай тройкі герояў Совецкага Саюза была непрыступнаю, недасяжнаю. Аб такім палёце авіяцыйны свет марыў толькі праз дзесяткі год. Гэты складаны і цяжкі шлях, як чарговую крэпасць, узялі большэвікі. Нашы лётчыкі ляцелі па гэтым шляху да вызначанай мэты як сапраўдныя большэвікі. Яны, як піша адна буржуазная газета Амерыкі, — як сапраўдныя комуністы, не адхіліліся ні ўправа, ні ўлева. Так. Мэта дасягнута. Свет здзіўлен не толькі мужнасцю сыноў нашай радзімы, але і тэхнікай, якая выдатна служыла выдатнаму пералёту.

Надзвычай адказнай была работа штурмана Аляксандра Белякова ў гэтым пералёце. Гэта яго задача — вызначаць напрамак палёту, месца знаходжання самалёта. Дзе карабль не быў-бы, ён, Беляков, павінен быў дакладна вызначыць вышыню, і напрамак палёту, і дакладнасць і раіць, і вырашаць і «наляту», як кажуць, мяняць напрамак. Яго майстэрства, як і майстэрства Чкалава, Байдукова, было непераможным ля Скалістых гор Канады, у закрытай цыклонам Новай Зямлі, пад узбярэжжам Ціхага акіяна, у сляпым палёце над востравам Рудольфа, пры сустрэчных вятрах-зверах, штормах-буянах і праліўных дажджах.

«На наш лёс выпаў гонар, — гаварыў і пісаў у газетах Аляксандр Беляков, — пракласці авіяцыйную трасу з Масквы ў Паўночную Амерыку праз Паўночны полюс. Гэта траса амаль не даследавана. Наперадзе нас чакаюць туманы, дажджы, воблачнасць, магчымасць абледзянення»...

Многае з гэтых непрыемных перашкод экіпаж карабля сустрэў яшчэ на тэрыторыі совецкага ўзбярэжжа Арктыкі. Па прапанове Белякова пілот «наляту» змяніў напрамак палёту, калі Новая Зямля была закрыта цыклонам. А наогул надвор'е пачало псавацца яшчэ над Кольскім поўвостравам...

Затым былі воблакі, буры і праліўны дождж. На вышыні 2.500 метраў экіпаж майстэрска вынайшоў «карыдор», праз які дабраўся да Барэнцава мора. Далей — зноў цыклон, зноў сляпы палёт. Вышыня да 6 тысяч метраў, абледзяненне самалёта паўтараміліметравым ільдом. Ва ўсе гэтыя моманты Беляков толькі бачыў свае прыборы і прымушаў іх працаваць бездакорна, беззаганна.

Упэўнена ён сядзеў у сваёй штурманскай кабіне. Наперадзе мэта, у сэрцы любоў да радзімы, да свайго народу, да настаўніка і друга совецкіх лётчыкаў таварыша Сталіна. Беляков працаваў хладнакроўна, з верай у перамогу, з надзеяй у машыну, у прыборы совецкай вытворчасці. У яго кабіне магнітны компас, сонечны ўказацель курса і радыёкомпас. Далей гадзіннік і ўказацель хуткасці і шмат іншых прыбораў. Не адзін раз, а сотні разоў выверыў ён гэтыя прыборы, правяраючы свае спосабы і навыкі. Ён добра ведае іх мажлівасці ... дазволіла яму абраць найбольш ... на ўсім шляху. Беляков пракладаў па Сталінскаму маршруту. На ўсім шляху баявы штурман, выдатны чалавек Аляксандр Беляков аставаўся верным сынам сваёй радзімы, выконваючы сваю сур'ёзную, цяжкую работу з гонарам, дастойным большэвіка.

***

«Усё ў парадку» — гэтыя лаканічныя словы прагна лавілі радыёстанцыі ўсяго свету. Радысты нястомна прашчупвалі эфір, каб з невядомых вышынь улавіць пазыўныя чырвонакрылага паветранага карабля. «Усё ў парадку» было выразам упэўненасці экіпажа ў сабе і машыне, выказвала волю да перамогі, напрарокаваную любым перашкодам Арктыкі. І кожны грамадзянін Совецкага Саюза, чакаючы чарговага паведамлення аб пералёце, ведаў, што пачуе па радыё або ўбачыць у свежым нумары газеты перададзеную Беляковым наступную радыёграму з самалёта з нязменнай канцоўкай: «Усё ў парадку».

Інакш і быць не магло. Беляков удзельнічаў у першым пералёце па Сталінскаму маршруту летам 1936 года. Успамінаючы той пералёт, Беляков падкрэсліваў: «Іменна дакладнасць і прадуманасць падрыхтоўкі дапамаглі ў многім паспяховаму завяршэнню нашага пералёту. Таварыш Сталін нам аднойчы сказаў: «Я за тых лётчыкаў, якія ўмеюць спалучаць мужнасць і храбрасць з уменнем». Я імкнуўся поўнасцю апраўдаць гэтыя словы». З тым-жа поспехам, з якім апраўдаў гэтыя словы ў першым пералёце, Беляков апраўдаў іх і зараз.

Пасля пасадкі самалёта ў Амерыцы Аляксандр Беляков яшчэ доўга аставаўся ў паветры, гараў на працы, з любоўю прыбіраючы свой карабель. Тав. Байдукоў у сваіх артыкулах «Наш палёт у Амерыку» апавядае пра гэта:

— Саша яшчэ ў паветры спакойна пачаў уборку самалёта, і ніякія крыкі Чкалава не маглі адцягнуць яго ад гэтай работы. І зараз яшчэ ён, не спяшаючыся, робіць уборку, выкідвае вяроўкі, паперы, складвае карты і журналы. Я пакінуў яго за гэтымі заняткамі і выскачыў на зямлю...

Толькі на зямлі адчуў і Аляксандр Беляков сябе свабодным, бо вялікае сталінскае заданне было выканана. На стомленым твары яго гарэла шчаслівая і радасная ўсмешка. Адчуванне зямлі, людзей, якіх так доўга не бачылі, прыліў новых сіл і першая думка пра Сталіна прымусіла сэрца біцца часцей, з'явіцца незыказанаму хваляванню.

Аляксандр Беляков адчуваў сябе мужна і ўзбуджана ў такой меры, як і Чкалаў, Байдукоў. Ён—частка легендарнай тройкі герояў, у якіх адны пачуцці, адна любоў, адно жаданне і адна вера і ўпэўненасць у справу, якую яны так гераічна рабілі і будуць яшчэ лепей рабіць.

Пав. КАВАЛЁЎ.

ГОРДАСЦЬ СТАЛІНСКІХ СОКАЛАЎ

У тыя незабываемыя дні першага пералёту па нязведанаму маршруту праз Паўночны полюс на старонках газет прамільгнуў адзін з шматлікіх фотаздымкаў, якія паказалі Валерыя Чкалава перад самым адлётам.

Моцная, шырокаплечая постаць вырысоўваецца на фоне чэрвеньскага світання. Праз некалькі хвілін легендарны чырвонакрылы самалёт адарвецца ад роўнага поля аэрадрома. Наперадзе—цяжкая, нявывучаная траса, жорсткія цыклоны над Ледавітым акіянам, грузныя наплывы хмар, дажджы і сцюжа. Ці мала нечаканасцей рыхтуе капрызная палярная стыхія! Але Чкалаў спакойны. Упэўнены, сканцэнтраваны, ён дакурвае папяросу. Задумёны твар не выказвае ні цені хвалявання.

У спакоі і ўпэўненасці, ва ўсёй сабранай моцнай постаці адчуваецца чалавек магутнай сілы волі, сталёвай загартоўкі, нявіданай адвагі. І разам з тым, яму ўласцівы і ўсе звычайныя чалавечыя рысы і пачуцці. Умеючы ўпэўнена весці паветраны карабель па незнаёмых, няземных дарогах, ён умее смяяцца ад душы, жартаваць, жыць поўнакроўным жыццём чалавека здаровага фізічна, адоранага, поўнага энергіі і бадзёрасці.

Мужны валявы воблік Чкалава па партрэтах і фотаздымках уяўляе сабе кожны з грамадзян нашай неасяжнай радзімы— ад пасівелага старыка да сямігадовага хлопчыка. Яго імя ведае ўвесь свет, які быў усхваляван гэтым патрасаючым па грандыёзнасці і адвазе пералётам.

Як і ўсе са слаўнай шарэнгі Герояў Совецкага Саюза, Чкалаў—гэта народжаны Кастрычнікам, выхаваны большэвіцкай партыяй сын вялікага народу. Гаворачы пра сябе, ён ніколі не забывае, каму ён абавязан сваім ростам, сваімі подвігамі. Год таму назад, праляцеўшы па першаму Сталінскаму маршруту—Масква—востраў Уд, Чкалаў на мітынгу рабочых авіяцыйнага завода, на якім ён працаваў лётчыкам-выпрабавальнікам, заявіў:

— Дзякую вам, таварышы. Вы дапамаглі мне стаць Героем. Вы зрабілі мяне такім, які я ёсць.

У Лондане, куды па дарозе з Паўночнай Амерыкі заехалі Чкалаў, Байдукоў і Беляков, як і ўсюды, цэлая армія журналістаў закідала Герояў бясконцымі пытаннямі.

— Дзе Вы вучыліся?—запыталі між іншым журналісты Чкалава і атрымалі характэрны па выразнасці і прастаце адказ:

— Ды там-жа, дзе вучыліся ўсе нашы рэбяты ў даўно прайшоўшыя дні. Сапраўднай школай была грамадзянская вайна, рэвалюцыя, партыя большэвікоў. Гэта была школа другой ступені. Добрая школа, магу вас запэўніць.

У авіяцыю Чкалаў прышоў юнаком. Да гэтага ён паспеў ужо прайсці нялёгкі жыццёвы шлях рабочага-падростка, пазнаўшы на сваёй спіне прыгнёт і эксплаатацыю. Поўны сіл, упарты юнак настойліва прабіваўся праз жыццёвыя нягоды. У гады грамадзянскай вайны Чкалаў—15-гадовы чырвонаармеец—добраахвотнік. Рэвалюцыя ўзняла яго, як і сотні тысяч іншых маладых працоўных, на актыўную барацьбу за новае жыццё.

Больш за ўсё яго вабіла лётная школа. Праз некалькі гадоў мара была ажыццёўлена. Чкалаў заканчвае школу лётчыкаў і, пазней, школу вышэйшага пілатажа.

Новыя перспектывы адкрываюцца перад маладым Чкалавым. У авіяцыі ён знайшоў сваё прызванне, бязмежнае поле для прыкладання сваіх кіпучых сіл і здольнасцей.

Камандзір экіпажа «АНТ-25» Герой Совецкага Саюза тав. В. П. ЧКАЛАЎ з жонкай Ольгай Эразмаўнай і сынам Ігарам (здымак зроблен у 1936 годзе).
Фото Дарэнскага (СФ).

Адзін з настаўнікаў Чкалава, выдатнейшы лётчык нашага часу М. М. Громаў, які вырасціў нямалую плеяду сталінскіх сокалаў, па праву ганарыцца сваім таленавітым вучнем. Скончыўшы лётнае навучанне, Чкалаў становіцца лётчыкам-выпрабавальнікам.

Высокакваліфікаваны пілот, які авалодаў тэхнікай пілатавання да віртуознасці, ён часта не шкадаваў, не сцярог сябе. У асяроддзі лётчыкаў яго ведалі, як выключнага храбраца, паветранага азарніка, аматара самых рызыкоўных палётаў. У сваёй адвазе і рызыцы Чкалаў часам нават парушаў лётніцкую дысцыпліну і выклікаў справядлівыя заўвагі і папярэджанні.

Шырока вядома безліч эпізодаў і выпадкаў з яго лётніцкай практыкі. Аднойчы, выпрабуючы самалёт, ён зрабіў у запар 220 мёртвых пецель. У другім выпадку, праляталючы на нізкай вышыні і ўбачыўшы наперадзе два высокіх дрэвы, паміж якіх праляцець было немагчыма, ён перавярнуў самалёт рабром і правёў паміж дрэвамі, не закрануўшы іх. Палёт без кавалку крыла, адломленага пры старце, бясконцыя віткі, галавакружальныя віражы, брыючыя палёты, узыходзячы штопар, ні адзін з відаў вышэйшага пілатажа не з'яўляўся для Чкалава немагчымым. З самага небяспечнага становішча ён выходзіў з поспехам.

Гэта не быў авантурны гераізм, неабгрунтаваная рызыка. Ведаючы да дробязей машыну, давяраючы свайму майстэрству, Чкалаў не абмяжоўваўся дасягнутым. У кожным палёце ён шукаў новае, што было-б карысным для авіяцыі, для краіны.

Летам 1935 года совецкі ўрад дазволіў Чкалаву здзейсніць грандыёзны транспалярны беспасадачны пералёт з Масквы па Паўночнаму ўзбярэжжу Совецкага Саюза і далей — на поўдзень над Дальнім Усходам. 56 гадзін самалёт «АНТ-25», які стаў цяпер легендарным, ляцеў над нязведанымі прасторамі, перамагаў арктычныя цыклоны і туман. Пералёт быў самай смелай разведкай Арктыкі, удачнай рэпетыцыяй наступных яшчэ больш смелых і зелізарных пералётаў.

Выключна высокую ацэнку даў увесь совецкі народ, саюзны ўрад і асабіста таварыш Сталін гэтаму першаму пералёту па Сталінскаму маршруту. Чкалаву, Байдукову і Белякову былы прысвоены званні Герояў Совецкага Саюза.

Здавалася, гэта магло-б з'явіцца мяжой шуканняў і імкненняў Валерыя Чкалава. Але не такога складу герой-большэвік, каб спыняцца нават на небывалых поспехах. Толькі што вярнуўшыся з пералёту, на аэрадроме, дзе гераічнаму экіпажу была наладжана дастойная сустрэча, Чкалаў звярачваецца да таварыша Сталіна з новай просьбай:

— Дазвольце, Іосіф Вісарыёнавіч, яшчэ раз паляцець, і магчыма куды небудзь далей...

Ён даўно зыношваў мару пра палёт на Паўночны полюс. Яго вабіла асваенне нераскрытых паветраных шляхоў, якія служылі-б прагрэсу, справе ўсяго культурнага чалавецтва. Адным з такіх шляхоў быў найкарацейшы шлях паміж Совецкім Саюзам і Паўночнай Амерыкай праз Паўночны полюс. Мара стала рэальнай, блізкай да ажыццяўлення, калі Паўночны полюс быў заваяван большэвікамі, і чацвёрка адважных палярных даследчыкаў па-гаспадарску размясцілася на самым полюсе—на ільдзіне.

25 мая на пасяджэнні ўрада, пасля дэталёвага абмеркавання прадстаўленага Чкалавым праекта, пералёт быў дазволен. Таварыш Сталін асабіста цікавіўся кожнай дробяззю пералёту і даваў указанні, якія гаварылі аб вялікіх бацькаўскіх клопатах правадыра аб людзях.

«Я не ведаў,—успамінае ў адным артыкулаў Чкалаў,—якімі словамі падзякаваць таварыша Сталіна за найвялікшае давер'е, аказанае нам. Моцна паціскаючы руку дарагому правадыру, я сказаў:

—Дзякую, таварыш Сталін, за давер'е. Мы апраўдаем яго.

З пачуццямі невыказнага захаплення перад адвагай Герояў сачыў увесь свет за пералётам. Не было межаў захапленню тады, калі «АНТ-25» шчасліва апусціўся на аэрадроме Ванкувера далёка па той бок Паўночнага полюса на амерыканскай зямлі.

Цяпер, сустракаючы Чкалава і яго настойных сяброў тут, па зямлі сацыялістычнай радзімы, мы бачым, як бліскуча імі апраўдана давер'е правадыра і ўсяго совецкага народу. У гісторыі чалавецтва гэты пералёт, не меўшы сабе падобных, будзе запісан як новая беспрыкладная перамога краіны сацыялізма.

Валерый Чкалаў — гордасць сталінскіх сокалаў. У ім увасоблена ўсё лепшае, што характарызуе наш вялікі народ, які пабудаваў сацыялізм. Совецкая моладзь на прыкладзе росту і подвігаў Чкалава вучыцца на любым дарučаным участку праяўляць такія-ж здольнасці. І калі мы чуем ад дзетвары, што часта ў гульнях інсцэніруе пералёт праз Паўночны полюс, выраз: «Хачу быць Чкалавым»—гэта азначае імкненне з дзіцячых гадоў успрыняць мужнасць, адвагу, сілу волі, імкненне быць дастойным прадстаўніком эпохі Сталіна, якім з'яўляецца Валерый Чкалаў.

Тар. ХАДКЕВІЧ.

ДЗІЎНАЯ БЕСТУРБОТНАСЦЬ

На Прасвіру ўскладзены вельмі адказныя функцыі — забеспячэнне цэнтральных і мясцовых газет артыкуламі на самыя разнастайныя тэмы. [illegible]

[illegible]

«Правда».

АД РЭДАКЦЫІ: [illegible]

СКОНЧЫЎСЯ СХОД АКТЫВА НАРКОМЛЕСА

[illegible]

Рэсін сістэматычна засылае ў леспрамгасы неправераных людзей, асуджаных злачынцаў. Начальнікам Дулебскага дэпо [illegible] чамусьці ўсе агіднасці і шкодніцкую дзейнасць не «заўважае».

Наркомлес амаль нічога не зрабіў для ліквідацыі вынікаў шкодніцтва і з алімпійскім спакоем наглядае за дзеяннямі ворагаў.

І. Т.

ХОД СЕЛЬГАСРАБОТ ПА РАЁНАХ БССР

на 20 ліпеня 1937 г. (у процантах)

№№ п/п.	Назва раёнаў	Убрана азім. і ранніх яравых	Звезена і заск. калг. уключаючы і ўборку камб. (у проц. да зжатага)	Выцераблена калгасамі ільну	Скошана калгасамі сенажаці	Звезена і заск. калг. сена (у проц. да скош.).	Засеяна калгасамі	Паднята калгасамі: Пароў	Паднята калгасамі: Цаліны пад пашню
1.	Нараўлянскі	67,8	80,5	15,4	91,3	95,9	16,8	31,3	41,9
2.	Мозырскі	64,7	56,9	21,3	60,9	90,0	18,0	40,0	34,2
3.	Капаткевіцкі	64,4	51,5	2,6	90,0	88,0	31,9	47,1	20,0
4.	Лельчыцкі	64,1	54,4	39,0	96,8	97,0	30,9	27,2	21,9
5.	Камарынскі	63,4	50,0	29,0	87,0	92,4	58,6	125,8	26,8
6.	Даманавіцкі	62,3	49,6	8,9	79,5	93,9	25,6	15,7	15,7
7.	Петрыкаўскі	61,4	43,6	—	82,7	91,2	19,1	14,0	8,6
8.	Ельскі	60,2	54,4	8,1	83,1	95,8	29,8	21,2	14,8
9.	Жыткавіцкі	59,0	16,7	—	91,6	95,0	41,6	21,8	9,0
10.	Хойніцкі	55,6	70,6	42,8	80,6	87,5	15,0	39,2	7,6
11.	Тураўскі	54,9	60,8	24,4	91,9	92,8	55,5	5,2	14,0
12.	Глускі	54,7	27,8	5,6	81,3	94,5	25,8	15,5	4,9
13.	Брагінскі	53,7	46,4	27,2	91,8	88,8	18,3	93,9	27,7
14.	Парыцкі	51,4	29,4	5,1	77,5	91,9	8,7	21,4	17,4
15.	Лоеўскі	47,2	36,1	3,7	95,8	92,3	47,9	58,7	32,0
16.	Рэчыцкі	45,4	27,7	2,3	80,6	74,9	22,9	49,0	9,0
17.	Бабруйскі	43,9	16,0	10,8	85,5	94,2	15,0	48,7	32,9
18.	Ушацкі	42,6	—	15,9	83,5	89,3	18,7	75,1	10,8
19.	Старадарожскі	41,6	9,0	5,8	93,9	94,6	7,3	27,9	21,3
20.	Любаньскі	41,3	18,9	52,4	98,1	92,1	10,6	9,7	80,2
21.	Узденскі	40,9	2,6	4,7	105,0	95,3	2,3	65,6	9,0
22.	Добрушскі	40,4	39,1	8,2	96,8	93,6	22,7	57,6	9,6
23.	Грэскі	40,2	8,3	64,9	111,1	95,7	1,8	92,1	2,8
24.	Старобінскі	37,7	13,6	75,3	90,4	91,9	6,5	35,6	0,6
25.	Жлобінскі	35,1	48,6	20,3	77,8	92,2	11,6	44,8	10,9
26.	Клічаўскі	34,9	47,1	5,1	85,9	92,8	4,0	107,5	13,5
27.	Гомельскі	34,5	18,6	27,5	74,7	90,7	9,2	89,9	16,3
28.	Веткаўскі	34,2	7,1	20,2	91,6	93,3	42,1	61,0	6,8
29.	Асіповіцкі	33,6	14,5	8,3	91,1	94,0	4,7	59,8	10,0
30.	Бягомльскі	33,0	7,9	1,5	104,6	99,8	16,4	83,7	11,6
31.	Уваравіцкі	32,9	9,0	10,8	97,2	86,3	17,5	69,4	2,0
32.	Чырвонаслабодскі	32,8	21,9	94,6	103,8	89,3	13,9	33,7	—
33.	Рагачоўскі	31,4	23,3	19,5	88,8	90,3	10,4	65,4	17,0
34.	Журавіцкі	31,0	43,3	19,0	86,8	95,5	26,3	98,3	20,0
35.	Кіраўскі	30,4	13,7	25,4	101,6	75,5	9,7	100,0	8,7
36.	Чавускі	30,1	17,4	39,1	88,7	96,2	9,3	69,7	21,3
37.	Прапойскі	30,1	48,2	15,5	83,0	91,9	28,5	63,1	32,5
38.	Копыльскі	30,0	14,4	50,0	102,1	93,8	2,7	83,7	81,7
39.	Быхаўскі	28,7	37,8	15,5	89,9	85,5	6,4	65,2	5,0
40.	Будакашалеўскі	28,4	27,3	21,4	76,6	83,6	11,8	76,0	30,8
41.	Магілеўскі	28,3	54,2	59,6	104,9	100,0	1,5	89,2	20,8
42.	Пухавіцкі	28,3	4,6	25,9	85,1	90,4	8,2	64,1	17,5
43.	Церахоўскі	28,1	3,2	20,9	91,0	90,7	17,0	62,2	5,8
44.	Чэрыкаўскі	27,0	12,4	64,5	88,6	73,9	17,6	55,8	0,4
45.	Свяцілавіцкі	26,4	11,4	23,4	62,0	86,6	25,7	49,4	12,0
46.	Смілавіцкі	26,1	0,6	53,5	84,0	86,2	4,1	84,7	25,7
47.	Чачэрскі	25,9	39,2	27,1	80,1	90,7	8,7	64,2	11,7
48.	Чэрвеньскі	25,5	3,1	21,4	81,1	92,1	2,6	71,0	10,3
49.	Аршанскі	25,3	48,5	59,9	100,0	95,3	3,0	89,7	26,0
50.	Касцюковіцкі	24,8	19,5	17,8	67,9	85,3	37,5	81,3	16,1
51.	Дрыбінскі	24,6	37,3	15,0	94,6	96,1	8,8	81,3	21,1
52.	Плешчаніцкі	24,3	0,5	—	100,9	94,1	2,8	79,8	23,7
53.	Барысаўскі	24,1	14,5	13,7	83,1	91,0	2,9	115,2	16,8
54.	Бярэзінскі	23,9	24,7	17,9	94,9	95,8	7,1	90,1	22,5
55.	Слуцкі	23,6	5,5	29,7	97,0	92,2	4,2	88,7	28,4
56.	Мсціслаўскі	23,0	25,4	14,5	87,5	85,0	35,7	129,0	13,4
57.	Смалявіцкі	22,3	6,2	5,2	94,3	92,6	1,0	113,3	12,7
58.	Бялыніцкі	22,2	—	41,0	91,6	65,9	8,6	82,6	25,7
59.	Ветрынскі	21,5	5,1	1,7	84,4	81,8	27,9	75,3	1,3
60.	Крычаўскі	20,5	30,3	11,9	92,1	83,1	32,8	73,9	8,9
61.	Клімавіцкі	19,0	15,5	12,6	75,5	84,2	8,6	77,6	3,3
62.	Менскі	17,9	—	8,1	99,9	95,4	6,7	146,9	26,0
63.	Сенненскі	17,8	—	17,8	92,6	82,1	14,3	62,6	7,1
64.	Кармянскі	17,3	73,6	11,7	67,9	85,3	4,2	75,5	7,8
65.	Ч.-Польскі	17,3	27,6	4,1	62,8	91,0	3,6	46,6	9,0
66.	Віцебскі	16,2	—	1,9	78,9	88,2	16,3	72,1	24,8
67.	Мехаўскі	16,2	16,5	0,3	50,2	91,4	29,6	93,8	10,8
68.	Шклоўскі	15,8	27,3	59,5	93,4	80,1	2,3	107,2	30,1
69.	Крупскі	15,8	7,6	20,4	88,9	90,4	3,0	97,1	15,4
70.	Хоцімскі	15,4	11,7	15,7	73,1	83,2	6,8	85,3	27,0
71.	Расонскі	15,3	19,0	—	66,8	85,1	52,6	57,7	5,7
72.	Халопеніцкі	14,7	6,8	16,1	79,3	89,5	16,9	89,0	23,5
73.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
74.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
75.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
76.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
77.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
78.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
79.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
80.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
81.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
82.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
83.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
84.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
85.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
86.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
87.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
88.	Полацкі	8,2	—	1,0	74,0	85,3	23,6	66,9	1,5
89.	Лёзнянскі	8,0	30,9	2,1	72,6	85,3	21,8	77,0	19,8
90.	Дрысенскі	6,3	—	1,2	87,5	80,4	68,0	107,6	10,8
	Па БССР	27,4	26,3	18,0	84,4	89,3	16,6	73,2	18,3
	Было на 15/VII—37 г.	9,5	17,8	6,6	78,5	86,3	15,4	70,9	18,2

УЧОТНА-СТАТЫСТЫЧНЫ АДДЗЕЛ НАРКАМЗЕМА БССР

12 ГЕКТАРАЎ ЗА РАБОЧЫ ДЗЕНЬ

ГОРКІ, 25 ліпеня. **(Спец. кар. «Звязды»).** Ільнацерабільшчык Горацкай МТС тав. **Мачульскі** і трактарыст тав. **Карпіцкі,** працуючы на шыроказахватнай ільнацерабілцы «ВНІЛ-5» у калгасе «Большэвік», Панкратаўскага сельсовета, за два поўных рабочых дні выцерабілі 24 гектары пры норме 4 гектары ў рабочы дзень. За гэтыя дні яны зарабілі 216 руб., апрача працадзён.

ФРАЛОЎ.

СВАЕ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ ВЫКАНАЮ

Я абавязаўся ў гэтым годзе ўбраць паўднёвым камбайнам 500 гектараў. Першыя дні работы паказалі, што сваё абавязацельства я выканаю.

Камбайн я атрымаў спраўны. Да пачатку работы добра вывучыў яго і ўвёў некаторыя ўдасканаленні. Так, я апусціў жнейку ніжэй на 12 сантыметраў. Гэта забяспечвае мне чыстую ўборку.

Прыехаў у калгас «Комінтэрн», Рубілкаўскага сельсовета. Тут камбайн паявіўся ўпершыню. Калгаснікі вельмі задаволены яго работай, чыстай уборкай. Дырэкцыя МТС дала мне добры трактар «ХТЗ». Нават з поўным бункерам хлеба камбайн добра ідзе па гарыстых участках.

Старшыня калгаса тав. Куліковскі замацаваў за камбайнам аўтамашыну, якая на ходу выгружае бункер. Першыя дні я ўбіраю па 11—12 га.

Але ёсць і недарэчнасці. У трэці дзень уборкі я пераязджаў з участка на ўчастак. Жыта наспявае на ўсім масіве і кіраўніцтва калгаса хоча ўбраць на ўсіх участках адначасова.

Гаручае, змазачнае і вада не перасоўваюцца ўслед за камбайнам. Гэта таксама перашкаджае маёй рабоце.

Мяне вельмі цікавіць, як ідзе работа майстра камбайнавай уборкі Путчынскай МТС т. Ермалкевіча, з якім я спаборнічаю. Добра было-б, каб праз газету «Звязда» камбайнеры і камбайнеркі інфармавалі аб сваёй рабоце.

Ураджай у гэтым годзе значна лепшы мінулага. Умовы для работы мне сёлета створаны лепшыя. Дырэктар МТС т. Мінін штодзённа наведвае мяне. Маёй работай цікавіцца кіраўніцтва раёна.

ШУМСКІ Канстанцін,
майстар камбайнавай уборкі Дзяржынскай МТС.

АБ ДРЭННАЙ УБОРЦЫ І ДАБРАДУШНАСЦІ БАРЫСАЎСКІХ КІРАЎНІКОЎ

Больш дзесяці дзён ідзе ўборка зернавых культур у Барысаўскім раёне. Тэмпы ўборкі вельмі нізкія—на 20 ліпеня сабрана ўсяго 21,6 проц. зернавых культур. Раён уступіў ва ўборку яўна непадрыхтаваным.

У калгасе «Палітаддзелец» убрана толькі 100 гектараў азімага жыта з плошчы ў 276 гектараў. Прычына дрэннага ходу ўборкі ў нездавальняючай арганізацыі працы. Індывідуальная здзельшчына адсутнічае. Калгаснікі ў двух брыгадах працуюць разам. Брыгадзіры не па выпрацоўцы, а па свайму погляду, «на-вока» вызначаюць, колькі каму запісаць працадзён і хто працуе па-стаханаўску.

Толькі 22 ліпеня вышаў на поле гэтага калгаса паўночны камбайн Прыямінскай МТС. Да камбайнавай уборкі МТС не падрыхтавалася. У калгасе цяпер толькі пачалі будаваць зернасушылку. А сушыць збожжа, якое паступае ўжо з-пад камбайна, няма дзе. Віноўнікі, сарваўшыя будаўніцтва сушылкі, не выкрыты. У гэтым-жа калгасе збожжа мяркуюць малаціць на полі, няма крытых павецей.

У калгасе «Новае жыццё» на камбайне першы год працуе калгасніца Надзя Патапёнак. Яна перавыконвае сутачныя нормы выпрацоўкі. Але яе камбайн не забяспечан запаснымі часткамі, не арганізавана абкошванне вуглоў на полі, што прыводзіць да лішніх прабегаў.

Вельмі моцны ў раёне антымеханізатарскія тэндэнцыі. Пад выглядам барацьбы са стратамі ў калгасе «14-годдзе Кастрычніка» жняяркі паставілі пад павець, а жнуць сярпамі. У калгасе «Новае жыццё» 4-ма жняяркамі ўбрана 40 гектараў. Спасылаюцца, што быццам пасля жняяркі астаюцца на полі каласы. А тым часам машыны пушчаны без зернаўлавіцеляў.

Райком партыі выпусціў з-пад сваёй увагі кіраўніцтва ўборкай. Яшчэ задоўга да ўборкі ў райкоме была прынята многаслоўная рэзалюцыя, у якой з пахвальнай старраннасцю былі перапісаны амаль усе пункты з адпаведнай пастановы СНК і ЦК. Прайшло шмат часу. Ёсць не мала фактаў нядобраякаснай уборкі. У раёне сарвана будаўніцтва сушылак, павецей, асяцей, зацягваецца церабленне ільну, не пачата малацьба і т. д. Аб усім гэтым у райкоме, райвыканкоме захоўваюць маўчанне.

У раёне вельмі мала зроблена ў справе ліквідацыі вынікаў варожай дзейнасці трацкісцка-бухарынскага ахвосця. Абмяжоўваюцца дэкларацыямі, заклікаmakanнямі, а не арганізоўваюць практычнай барацьбы за выкананне ырэктыў партыі і ўрада аб уборцы.

Н. ГЛУХ.

ЖНЯЯРКІ СТАЯЦЬ, А ЖНУЦЬ СЯРПАМІ

ЛЮБАНЬ. Калгасы раёна разгарнулі масавае збіранне ўраджаю і здачу збожжа дзяржаве.

У калгасе «Дружба», Гарадзячыцкага сельсовета, ужо зжата 250 гектараў. 115 гектараў зжата жыта ў калгасе «Чырвоная зорка», Тальскага сельсовета. 2-я брыгада гэтага калгаса першай па Слуцкай акрузе атрымала першы квіток па здачы збожжа дзяржаве, здаўшы 620 кілаграмаў.

Калгас «Чырвоны комунар», Яменскага сельсовета, закончыў жніво жыта на плошчы ў 170 гектараў.

Больш высокія нормы выпрацоўкі на жніве даюць калгасніцы сельгасарцелі «Чырвоная ветка», Рачэнскага сельсовета, Зубкевіч Тэкля, Пархімовіч Антоля, Пархімовіч Жэня, якія выжынаюць кожная па 30—35 сотых гектара за дзень, пры норме ў 09 сотых.

Але-ж жняяркі на ўборцы ў многіх калгасах скарыстоўваюцца дрэнна. Тут патураюць антымеханізатарскім настроям. Так, за ўсіх калгасах Турапскага сельсовета жняяркі стаяць, а збожжа жнуць уручную. У калгасе «Пролетарый», Рачэнскага сельсовета, жняяркі працуюць без зернаўлавіцеляў. Снопавязалка Любаньскай МТС увесь час прастойвае з-за няспраўнасці. Прастойвае снопавязалка 7 ў калгасе «Серп і молат».

М. ДАСТАНКА.

ПАДАЗРОНАЕ МАЎЧАННЕ

26 чэрвеня «Звязда» ў артыкуле «У палоне ў класавага ворага» пісала, што ў Інстытуце прамысловасці Наркаммясцпрома адбываюцца агідныя справы, якія мяжуюць са шкодніцтвам, што апарат вельмі засмечан класава-варожымі элементамі, людзьмі, якія былі ў вельмі блізкіх і прыязных сувязях з трацкісцкім вырадкам Слонімам, фактычна дапамагалі яму ў шкодніцкай рабоце, што дырэктар Тужыкаў пакрываў ворагаў, што Наркаммясцпром, і асабіста тав. Балцін, не заняўся інстытутам нават пасля выкрыцця там групы шкоднікаў.

Прайшоў месяц з часу апублікавання артыкула ў «Звяздзе». Але-ж і да сучаснага моманту нарком тав. Балцін упарта адмоўчваецца і ніякіх мер не прымае да аздараўлення атмасферы ў інстытуце. Праўда, тав. Балцін вылучыў камісію для праверкі становішча ў інстытуце. Яна даўно скончыла работу, але рэзультатаў усё яшчэ не відаць. Ствараецца ўражанне, што камісія вылучана для таго, каб адцягнуць час і змазаць пытанне.

Прысланае ў рэдакцыю, да-рэчы толькі праз 25 дзён пасля змяшчэння артыкула, пісьмо сакратара парткома інстытута тав. Ліўшыца сведчыць аб тым, што і інстытуцкія арганізацыі нічога яшчэ практычна не зрабілі па рашучай ліквідацыі рэштаў шкодніцтва, што партком і яго сакратар тав. Ліўшыц займаюцца пустой, нікому непатрэбнай алілуйшчынай.

Партсход інстытута прызнаў артыкул у «Звяздзе» правільным і даручыў парткому правесці рад практычных мерапрыемстваў, у прыватнасці, дэтальна расследваць сур'ёзныя абвінавачанні супроць дырэктара Тужыкава і загадчыка сектарам будматэрыялаў Дулевіч. Прайшло больш трох тыдняў, а партком усё яшчэ збіраецца заняцца гэтай справай.

Няўжо не зразумела тт. Балціну і Ліўшыцу, што такая іх «барацьба» з рэштамі шкодніцтва толькі на-руку ворагам?

БОЛЬШЭВІЦКАМУ ДРУКУ— ВЕРНЫЯ ПАРТЫІ СТАЛІНСКІЯ КАДРЫ

Таварышу Сталіну належыць класічнае вызначэнне нашага друку, як самай моцнай, самай вострай зброі партыі. На ўсім працягу гераічнай гісторыі большэвізма комуністычны друк апраўдваў сваё высокае назначэнне, ён адыграў віднейшую ролю ў барацьбе за перамогу дыктатуры пролетарыята і таржаство соцыялізма ў нашай краіне, ён заўсёды быў магутным таранам, карыстаючыся якім наша партыя паспяхова граміла ўсіх ворагаў комунізма.

Высока цэнячы друкаванае слова, Ленін і Сталін самі кіравалі газетамі ў годы збірання і згуртоўвання сіл партыі і рабочага класа для штурму самадзяржаўя. У перыяд падрыхтоўкі да Вялікай Пролетарскай рэволюцыі. Бліжэйшым сваім саратнікам аўтарытэтным і верным большэвікам даручалі Ленін і Сталін кіраўніцтва газетамі.

Лютаўска-Сакавіцкі Пленум ЦК ВКП(б) з асаблівай сілай падкрэсліў ролю друкаванага слова. Пленум абавязаў партарганізацыі аднавіць значэнне справы прапаганды і друкаванага слова, укамплектаваць органы прапаганды і рэдакцыі газет лепшымі работнікамі і дабіцца таго, каб рэдактары газет уваходзілі ў склад кіруючай вярхушкі вобласці, края, горада, раёна. Гэта ў вышэйшай ступені важнае рашэнне многія партыйныя камітэты не выканалі. Яны выпусцілі кіраўніцтва газетамі з рук, аддалі іх на водкуп рэдактарам. Так было на Украіне, друк якой за апошні час падвяргаўся рэзкай крытыцы са старонак «Правды». «Комуніст»—орган ЦК КП(б)У, «Пролетарская правда»—орган Кіеўскага абкома—і некаторыя іншыя органы друку вялі сябе недастойна, ганьбячы высокае званне комуністычных газет.

Такое становішча не магло не выклікаць глыбокага абурэння нашай грамадскасці. Партыйныя і беспартыйныя чытачы сігналізавалі аб тым, што лінія гэтых газет—замаўчванне важнейшых палітычных пытанняў, нежаданне змагацца з ворагамі народу—не выпадкова. Яны пісалі, што гэта вынік засмечанасці рэдакцый варожымі элементамі. Сігналы цалкам пацвердзіліся. У рэдакцыях «Комуніста», «Пролетарской правды» і некаторых іншых газет развярушаны гнёзды ворагаў народу—мярзотных шпіёнаў і здраднікаў радзімы.

Святы доўг любога партыйнага кіраўніка—уважліва сачыць за кожным нумарам сваёй газеты, рэагаваць на кожную яе памылку, ведаць, хто робіць газету. Пладатворна выступаць на журналісцкім полі дзейнасці, паспяхова працаваць у нашай прэсе можа толькі той, хто да канца, да апошняй кроплі крыві адлан справе Леніна—Сталіна. Толькі верны сын Сталінскага Цэнтральнага Камітэта і совецкага ўрада, партыйны або непартыйны большэвік, мае права насіць высокае званне совецкага журналіста. Такіх людзей, чэсных, мужных, стойкіх, у любым раёне вялікага Совецкага Саюза дастаткова. Гнілыя разгаворы аб тым, што газетных кадраў няма, трэба спыніць, бо яны пушчаны ворагамі. Варожыя элементы, якія прасачыліся ў друк, зацікаўлены ў тым, каб спыніць усякі прыток свежых сіл у нашы газеты. Яны паклёпнічаюць на нашу краіну, на наш народ, паклёпнічаюць, толькі маскуючыся хлуслівым тэзісам аб недахопе людзей, у даным выпадку журналісцкіх кадраў. А незадачлівыя, адарваныя ад жыцця кіраўнікі паўтараюць варожыя зады.

За дваццаць год совецкай улады ў нашай краіне вырасла пакаленне людзей, любоўна і клапатліва выхаванае партыяй Леніна—Сталіна. Гэта пакаленне вылучае з свайго асяроддзя дзяржаўных дзеячоў; адважных, выклікаючых захапленне ўсяго свету, лётчыкаў; вучоных, здзіўляючых сваёй эрудыцыяй; здольных гаспадарнікаў; таленавітых партыйных работнікаў; гераічных байцоў Чырвонай Арміі. Дзесяткі тысяч маладых (і не толькі маладых) людзей сталінскай эпохі, сыноў і дачак рабочага класа, калгаснага сялянства і совецкай інтэлігенцыі хочуць стаць журналістамі. Яны імкнуцца на гэтым полі дзейнасці прыкласці свае сілы, энергію, веды. Многія з іх маюць параўнаўча доўгі вопыт супрацоўніцтва ў заводскім, калгасным, чырвонаармейскім друку: гэта рабкоры, селькоры, ваенкоры. Хіба гэта не выдатныя кадры будучых большэвіцкіх публіцыстаў?

У Совецкім Саюзе выдаюцца дзесяткі тысяч друкаваных і насценных газет. Рэдактары, члены рэдкалегій гэтых газет заслугоўваюць асаблівай увагі. Сярод іх—безлічная колькасць таленавітых маладых журналістаў. Ім нехапае часта агульнапалітычных ведаў, адукацыі, але ўжо зараз многія зусім могуць справіцца з больш адказнай газетнай работай — у раённым, абласным і цэнтральным друку. Іх, гэтых людзей, трэба яшчэ доўга вучыць, але гэта не страшна. Яны хочуць вучыцца і бясспрэчна авалодаюць вышынямі культуры і марксісцка-ленінскага вучэння. Галоўнае, і самае каштоўнае, у наяўнасці. Гэта палітычна надзейныя Сталінскія кадры. Гэта байцы вялікай комуністычнай арміі, бясстрашныя, мужныя совецкія людзі. Больш смела і рашуча неабходна высоўваць іх у друк!

Маючы такія неабмежаваныя выдатныя рэзервы, многія рэдактары і аддзелы друку ЦК нацкомпартый і абкомаў скардзяцца на бязлюддзе. Гэта-ж курам на смех!

Ворагі народу, пралезшыя ў наш друк на кіруючыя пасты, а таксама ў аддзелы друку некаторых партыйных органаў, усімі сіламі перагароджвалі шлях маладым журналісцкім кадрам, якія раслі на заводах і фабрыках, у калгасах і соўгасах, у слаўных радах Чырвонай Арміі. Таленавітую журналісцкую моладзь адціралі, а дзе-ні-дзе і цкавалі. Час перамагчы бюракратызм і коснасць, якія перашкаджаюць вылучэнню маладых, здольных, верных партыі, нізавых газетных работнікаў у абласныя і цэнтральныя газеты.

Зараз можна з поўнай упэўненасцю заявіць, што адным з сур'ёзнейшых праяўленняў шкодніцтва ў друку была лінія на тое, каб затрымаць вылучэнне новых кадраў. Адсюль недапушчальная запушчанасць у рабоце з рабселькорамі, імкненне, і дзе-ні-дзе не без поспеху, разваліць гэты рух. Шматмільённая рабкораўская і селькораўская армія — найвялікшы рэзервуар журналісцкіх кадраў.

Ворагі пусцілі версію аб крызісе рабкораўскага руху, пачалі злобна выганяць заметкі і артыкулы рабкораў з газет, не адказвалі на іх пісьмы, займалі подлую пазіцыю неўмяшання пры цкаванні і праследваннях рабочых і сельскіх карэспандэнтаў. Усё гэта рабілася для таго, каб аслабіць сувязь нашых газет з народам.

Большэвіцкі друк — самая моцная і самая вострая зброя нашай партыі — павінен рабіцца чыстымі рукамі чэсных перадавых людзей нашай краіны. Ворагам, авантурыстам, палітычна запятненым людзішкам не месца ў прэсе соцыялістычнай краіны, іх неабходна бязлітасна выганяць з газет, журналаў, выдавецтваў. Выгнаць усіх да аднаго!

Супрацоўнікамі любой газеты — ад рэдактара да карэктара — павінны быць толькі людзі, адданыя комунізму, толькі патрыёты нашай радзімы. Сапраўдны большэвік-журналіст не можа аставацца роўнадушным, захоўваць гнілы нейтралітэт, калі на яго вачах робяцца антыбольшэвіцкія справы. Ён абавязан дабіцца ўсімі сродкамі, каб яго важкае слова ў абарону партыі было пачута.

Партыя Леніна—Сталіна заўсёды выхоўвала і выхоўвае з найвялікшай любоўю, як клапатлівы садоўнік, кадры на ўсіх участках народнай гаспадаркі, культуры, дзяржаўнага і партыйнага будаўніцтва. Толькі яны, партыйныя і непартыйныя большэвікі, дастойны кіраваць і працаваць у прэсе самай свабоднай, самай дэмакратычнай краіны свету — у прэсе Совецкага Саюза.

„Правда“.

ВЫБАРЫ, ЯКІЯ НЕАБХОДНА АДМЯНІЦЬ

Справаздачна-выбарчы сход профсаюзнай арганізацыі Высачанскай МТС (Лёзнянскі раён) склікаўся два разы, але і ў апошні раз на сход з'явіўся ўсяго 21 чалавек, замест неабходных 32, г. зн. менш 75 проц. агульнай колькасці выбаршчыкаў. Рабачком не здолеў забяспечыць падрыхтоўку схода і ў першы і ў другі раз. Сход пачаўся са спазненнем на 5 гадзін (замест 4 гадзін дня—у 9 гадзін вечара), прайшоў вяла, без разгорнутай крытыкі і самакрытыкі.

У справаздачы старшыня рабачкома Цітоў і ў выступленні дырэктар МТС Нароненка прабавалі за дрэнную работу рабачкома і дырэкцыі віну ўскласці на іншых. Замест прызнання сваіх памылак, яны падвергні крытыцы радавых работнікаў МТС і абышлі маўчаннем работу кіраўнікоў і адказных работнікаў—аграномаў, механікаў. Ніхто з іх нават не напомніў аб фактах сваёй палітычнай бясклопатнасці і слепаты, праяўленай да нейката Іванова, які падвізаўся ў МТС у якасці намесніка дырэктара па разліках. На працягу раду год Іваноў утойваў, што яго два браты ў 1920 годзе былі расстраляны за бандытызм, з якімі ён сам меў сувязь, перадаваў ім весткі аб месцазнаходжанні часцей Чырвонай Арміі.

Аб палітычнай бясклопатнасці, слепаце да Іванова з боку дырэктара МТС, рабачкома, аб справах Іванова на сходзе ніхто і не ўспомніў.

Выказалася ў спрэчках па справаздачы рабачкома і рэвізійнай камісіі ўсяго 5 чалавек. Старшыня схода, нам. дырэктара МТС па палітчасці Кантаровіч, не гледзячы на тое, што сходам рэгламент для спрэчак не быў устаноўлен, перапыняў выступаючых: «Карацей, карацей». І, вядома, гэта адбівалася на ходзе спрэчак.

Выбары рэвізійнай камісіі і дэлегата на з'езд праведзены няверна, спехам. Кандыдатуры ў спісак для тайнага галасавання не абмяркоўваліся. Не было сказана ні слова ні «за» ні «супроць».

Гэтыя факты гавораць аб недапушчальных адносінах партарганізацыі МТС да правядзення профсаюзнага справаздачна-выбарчага схода. Гэтыя выбары павінны быць адменены і праведзены зноў.

В. Я. РЫМАН.

Японцы рыхтуюць новую правакацыю у Паўночным Кітаі

Японскія ваенныя ўлады ў Паўночным Кітаі, пад поглядам ваенных падрыхтовак, якія нібыта вядуцца кітайскімі ўладамі, патрабуюць вывадаць узмоцненых цісках кітайскіх улады, рыхтуючы новыя акты агрэсіі. Становішча зноў прымала тры-вожны характар.

Прадстаўнік японскага штаба ў Цяньцзіне заявіў: «Становішча мошна змянілася за ранкам з тае прычыны, што 37-я дывізія сіньцаў адыходзіць з Бэйпіна, а 10 дывізій войскаў цэнтральнага ўрада, сканцэнтраваных у Хэбэі, працягваюць вяновую падрыхтоўку».

Японія афіцыйна алъмаўляюць, што яны далі абвінавачанне эвакуіраваць Люкоучаоо адначасова з кітайскімі войскамі.

Рух на Бэйпін-Ханькоўскай чыгунцы ўжо ўсё далей не ведае быць спынен з гэтае прычыны, што японскія войскі рабілі войскі ў ранках.

23 ліпеня ў Кітай прыбылі два параходы з боепрыпасамі і часцямі 10-й японскай дывізіі. Беспрычасова для японскіх войск безупынна апрацоўваюцца ў Цяньцзіне па шляху ў прыватнасці ў Фыньтай (вузлавая чыгуначная станцыя па паўночны захад ад Бэйпіна, якая мае вялікае стратэгічнае значэнне).

Кітайскія газеты ўказваюць, што японскія войскі не робяць нічога для эвакуацыі з раёна Люкоучаоо, а наадварот, умацоўваюць свае ваенныя падрыхтаванні. Напружанае становішча лічыцца больш сур'ёзным, чым яно было перад пачаткам падзей у Люкоучаоо. Газета «Лагунбао» заяўляе, што японцы не задавольваюцца спробай падзяліць Паўночны Кітай на часткі. Япония імкнецца ліквідаваць антыяпонскіх кітайскіх войск і будучы частку «аўтаномнага» ўрада Хэбэя і Чахара, рыхтуючы поўнага ліквідавання антыяпонскага руху ў Кітаі.

Другая газета—«Чжоубао»—указвае на літаманкаваныя ваенных падрыхтаваннях Японіі на Поўначы Кітая і на падрыхтоўку новага ваеннага ўрывання ў правінцыі Чахар і Суйюань. (БЕЛТА).

**

БЭЙПІН (б. сталіца Кітая), 24 ліпеня (БЕЛТА). 23 ліпеня з Бэйпіна на поўдзень адыраваліся трох паездоў з кітайскімі войскамі, агульнай колькасцю ў 2 тыс. чалавек. Часці Чжао Тан-ю пачалі прыбываць у горад. Японскія войскі разсейваюць у Бэйпіне Імаі ў гутарцы з прадстаўнікамі друку паведаміў, што японскія войскі эвакуіруюцца з раёна Люкоучаоо на свае пазіцыях і заявіў, што эвакуацыя іх залежыць ад таго, ці будуць выведзены войскі чанцыньскага ўрада з правінцыі Хэбэй. Нязлічныя атрады японскіх войск свабодна разгаджаюць паміж японскімі казармамі ў дыпламатычным квартале горада Бэйпіна і раёнам Люкоучаоо, чаго раней кітайскія ўлады не дапускалі.

Японскія войскі працягваюць рабіць умацаванні ўздоўж лініі фронта. Над гарадамі правінцыі Хэбэй штодзень лятаюць японскія самалёты, якія наведваюць такія сама Чжанчжоу і іншыя пункты басейна Жоўтай ракі.

Агенцтва Сэнтрал Ньюс паведамляе, што 4-я, 5-я, 6-я, 10-я, і 16-я японскія дывізіі, а таксама дзве дывізіі ў Карэі атрымалі загад апраменіцца ў Паўночны Кітай. Дзве дывізіі Квантунскай арміі сканцэнтраваны на граніцах правінцыі Жэхэ.

**

ШАНХАЙ (буйны прамысловы горад Кітая), 24 ліпеня (БЕЛТА). Янь Сі-шань (старшыня ўрада правінцыі Шаньсі) выдаў загад аб узмацненні абароны граніцы правінцыі Суйюань. Меры перасцярогі прымаюцца ў сувязі з абстаноўкай, якая стварылася ў Паўночным Чахары, дзе сканцэнтраваны 4 брыгады манчжурскай (парушаных) кавалерыі. 23 ліпеня ў Тайюань (сталіца правінцыі Шаньсі) адбылася скліканая Янь Сі-шанем нарада вышэйшых камандзіраў складу войскаў, размяшчаных на граніцы правінцыі Суйюань. На гэтай нарадзе Янь Сі-шань інструктаваў вышэйшы камандны склад па пытаннях абароны правінцыі.

Нанкінскія войскі прасоўваюцца на поўнач

ТОКІО (сталіца Японіі), 23 ліпеня (БЕЛТА). Усе газеты прыводзяць паведамленні з Бэйпіна і Тяньцзіна, якія ўказваюць, што нанкінскія войскі працягваюць прасоўванне на поўнач і што пачну 21 ліпеня ў Хунаньнэй, каля Хуайяна, які знаходзіцца на мяжы правінцый Хэнань і Хэбэй, прыбыла звыш тысячы кітайскіх салдат з 16-цю палявымі гарматамі і 40 кулямётамі.

Планы японскай разведкі

ШАНХАЙ, 24 ліпеня. (БЕЛТА). Газета «Шанхай ійнінг пост» паведамляе з Паўночнага Кітая прабу праявіцца ў Паўночным Кітаі. Нявыдавецтва ўсваінай «Шанхай» пераследаў японскага разведчыка генерал-лейтэнанта Дохары, які праўзчасаваў выхаду «Сюэхэ-Хэбэйскай аўтаномнай антыкамуністычнай справы» з уключэннем у ле таўнаў правінцыі Хэбэй і Чахар. Японскія ваенныя ўлады замышляюць вывесці новых нашых на кітайскія ўлады ў Паўночным Кітаі так, каб забіць мэту з ураду разгарнуць на Чахар і Хэбэй-чахарскага палітычнага савета і Чжайдвонажа таварыш правінцыі Чахар і аднаго старога правінцыі Хэбэй-Чахарскага палітычнага савета ў Паўночным Кітаі старога генерала Кітаі Шы Ю-саня старшынёй Хэбэйскага ўрада з мэтай распачаць з мэрам горада Бэйпіна.

Падрыхтоўка японскай правакацыі супроць савецкага генеральнага консульства ў Шанхаі

ШАНХАЙ, 25 ліпеня. (БЕЛТА). Па вестках з верных крыніц, японская разведка рыхтуе правакацыю супроць савецкага генеральнага консульства ў Шанхаі. Для гэтай мэты японцы перапраўлі з Манчжурыі ў Шанхай групу рускіх беларускіх бандытаў. Японцы ўзброілі гэтых бандытаў і, каб замесці сляды, снабдзілі частку з іх фальшывымі савецкімі пашпартамі. У сучасны момант гэтыя бандыты пад кіраўніцтвам японскай разведкі рыхтуюць налёт на савецкае генеральнае консульства.

Камандзір адной з часцей рэспубліканскай арміі Іспаніі абыходзіць лініі рэспубліканскіх войск. Фота СФ.

На франтах у Іспаніі

На Мадрыдскім фронце лютыя баі пад Брунетэ

24 ліпеня на цэнтральным фронце ў Іспаніі разгараліся лютыя баі ў раёне паселішча Брунетэ, на захад ад Мадрыда. Інтэрвенты і мяцежнікі сканцэнтравалі ў гэтым участку на працягу апошніх двух дзён буйныя ваенныя сілы і вялікую колькасць ваеннага снаражэння.

Раніцай 24 ліпеня, пасля моцнай артылерыйскай падрыхтоўкі, пяхота фашыстаў, спераду якой ішлі танкі, перайшла ў наступленне на лініі рэспубліканскіх войск. Рэспубліканская артылерыя, падтрыманая дзейнасцю авіяцыі, адказвала на атаку мяцежнікаў. Лютыя баі адбываліся на працягу ўсёй раніцы. Усе спробы мяцежнікаў наступіць у Брунетэ не мелі поспеху і суправаджаліся велізарнымі стратамі для іх. Рэспубліканскія войскі ўтрымлівалі ўсе свае пазіцыі. Баі, якія вызначаліся надзвычайнай лютасцю, працягваліся ўвесь дзень 24 ліпеня.

Пасля ўзмоцненай артылерыйскай падрыхтоўкі і пры моцным патрыманні авіяцыі мяцежнікам удалося прарвацца наперад на першых дамоў у Брунетэ. Рэспубліканскія войскі разгарнулі рэшую контратаку, у рэзультаце якой праціўнік адступіў амаль да сваіх зыходных пазіцый. Пасля гадзіннай артылерыйскай падрыхтоўкі рэспубліканцы ізноў пачалі лабавую атаку. Пад моцным агнём працуюцы рэспубліканскія войскі выцяснілі мяцежнікаў з Брунетэ. Адпак, праціўнічым абходных рух, рэспубліканскія войскі пасля жорсткай контратакі вымушаны былі адступіць у Брунетэ, адзеўшыся на пазіцыях і занялі пазіцыі на паўночны ўсход ад Брунетэ. Лютыя баі ішлі на вуліцах вёскі (рамкі ў асобны дом і пралажыліся ноччу. Канчатковых рэзультатаў пакуль яшчэ невядома).

23 ліпеня рэспубліканская авіяцыя на ўсходнім (арагонскім) фронце бамбардзіравала аэрадромы, чыгуначныя станцыі і раў іншых ваенных аб'ектаў мяцежнікаў. Бамбардзіроўшчыкі павярнуліся ваеннае Кальвета (на захад ад Талаверы), а таксама аэрадромы ў Авіле, Эскалоне і ў Альмарасе, дзе знаходзіліся шасць самалётаў, якія напірнелі ад бамбардзіроўкі.

Масква—Севастопаль—Масква

Паветраныя гонкі спартыўных самалётаў

МАСКВА, 25 ліпеня (БЕЛТА). 24 ліпеня на досвітку на Тушынскім аэрадроме 19 прыгожых самалётаў выстраіліся ўздоўж стартазай лініі доўгай шарэнгай. На аэрадром прыбылі лётчыкі—ўдзельнікі першых у СССР хуткасных гонак.

**

З ліку вылецеўшых з Тушынскага аэрадрома ўдзельнікаў хуткасных спаборніцтваў спартыўных самалётаў па маршруту Масква—Севастопаль — Масква агульнай працягласцю 2.815 кіламетраў вярнуліся у Маскву ў той-жа дзень 9 самалётаў. З іх вытрымалі поўнасцю ўмовы спаборніцтваў 5 самалётаў. Астатнія самалёты, якія асталіся ў дарозе з-за позняга часу, начуюць на розных аэрадромах трасы палёту.

Лепшыя рэзультаты на аднамесных самалётах паказалі: лётчык тав. Дымаў—на самалёце «УТ-1» з маторам «М-11-Е» магутнасцю ў 150 конскіх сіл і лётчык тав. Ільін на самалёце «УТ-1» з маторам «М-11» магутнасцю ў 100 конскіх сіл.

Свята Чырвонасцяжнай дывізіі

Раніцой 24 ліпеня ў лагер Чырвонасцяжнай беларускай імя М. В. Фрунзе стралковай дывізіі прыбылі шматлікія госці — працоўныя горада, каб разам з байцамі і камандзірамі адсвяткаваць юбілей славай дывізіі. Алным з першых гасцей лагера былі старшыня ЦВК БССР тав. Стакун, старшыня СНК БССР тав. Бяхлін, сакратар гаркома КП(б)Б тав. Літвін, старшыня горсовета тав. Кузядзельскі.

19 год назад у агні грамадзянскай вайны нарадзілася дывізія. Пад неразможным кіраўніцтвам вялікай партыі Леніна—Сталіна дывізія ўпісала шмат слаўных старонак у гісторыю незабыўных баёў за Рэспубліку Советаў на Усходніх і Заходніх франтах.

Свята захоўванне баявых традыцый, памяць аб гераічных подвігах у гады грамадзянскай вайны, байцы і камандзіры дывізіі, не шкадуючы сіл, працуюць над сваім баявым удасканаленнем. Авалодваючы бальшавізмам, зааастраючы рэвалюцыйную пільнасць, непрымірымы і бязлітасна выкрываючы ворагаў, байцы і камандзіры высока падымаюць сцяг сацыялістычнага спаборніцтва, узмацняючы абаронную моц РСЧА. Бліскучым доказам гэтаму былі парад часцей дывізіі, які пачаўся ў свята. Адбіваючы крок, пачаціліся дэсанты, за імі прайшлі ўзорна арганізаваныя батальёны пяхоты. Іх моцны поступ, упэўнены крок былі ўпушальным доказам страшнай згуртаванасці і вялікай баявой падрыхтаванасці.

Пасля адзначыку і абеда дывізії, на працягу ўраднага сталіцы адбыліся масавыя спартыўныя выступленні.

Свята закончылася пакасам чырвонаармейскай мастацкай самадзейнасці.

Перададзіце вызначаную ідэю ўпарнай штурмавую выкуў былой разрыўком, каб апрацаваць увагу і любоў бургаў, дай юбілей байцам і камандзірам. П. ВАЛЬД.

Растлумачэнне Наркамзема СССР

Наркамзем СССР растлумачвае дырэктарам машынна-трактарных станцый і соўгасаў сістэмы Наркамзема аб тым, што натуральная павіннасць машынна-трактарных станцый і соўгасаў па ўдзелу ў дарожным будаўніцтве адмяняецца.

На 1937 год сетка машынна-дарожных атрадаў захоўваецца толькі пры буракавых машынна-трактарных станцыях у колькасці 400 атрадаў, з наступным размеркаваннем: Украіна—270, Варонежская вобласць — 35, Курская — 46, Азова-Чорнамор'е — 15, Заходне-Сібірскі край—25, Казахская ССР, Кіргізская ССР і Далёка-Ўсходні край—па 3.

Усе раней арганізаваныя ў машынна-трактарных станцыях і соўгасах машынна-дарожныя атрады, апрача вышэйуказанай колькасці, павінны быць неадкладна ліквідаваны.

Маючыйся ў машынна-дарожных атрадах спецыяльны дарожны інвентар (грэйдэры, каткі, трактарныя і конныя лапаты, дарожныя канавакапацелі і ўпюгі) перадаецца мясцовым дарожным аддзелам безвазмезна.

У далейшым машынна-трактарныя станцыі, дзе забараняецца арганізацыя машынна-дарожных атрадаў, могуць зыконваць дарожныя работы толькі па дагаварах, заключаных з дарожнымі аддзеламі, калгасамі і іншымі арганізацыямі пры ўмове аплаты гэтых работ толькі па сабекаштоўнасці. Вытварэнне дарожных работ машынна-трактарнымі станцыямі за лік сваіх сродкаў катэгарычна забараняецца (ТАСС).

Паведамленні

Спіс выкліканых на бюро ЦК КП(б)Б на 27 ліпеня 1937 г.

Басін Л. Ш., Серыкаў Е. Д., Рудкоўскі М. Г., Рудзенка Н. Л., Махнач А. В., Шымко Ф. С., Савінкаў І. А., Кавалёў З. В., Кавалёў В. А., Ткач Г. М., Сямёнаў І. І., Стасенка І. С., Малкін Я. І., Цімашкоў Н. Е., Барада Л. А., Левін І. О., Гуцэў Х. К., Якаўлеў І. К., Луцкі В. Ф., Пацукоў Н. Р., Зайцаў Е. М., Шмоткін І. З., Сукеннік А. Ю., Якаўлеў А. П., Літвінаў М. Я., Саколіна Л. Д. (Гомель); Брэслаў М. І., Хает Я. С., Грынгауз А. А. (Сталінскі горраён), Суліма У. І. (Глуск), Арлоўскі Н. І. (Віцебск), Дарманоўскі М. І. (Барысаў), Алесік С. Р. (Капаткевічы), Гарбачэўскі З. Н. (Віцебск), Пікулін Б. Г. (Асіповічы), Метор С. Ю. (Кагановіцкі горраён), Ліўшыц Х. І. (Глуск), Глінскі Б. С. (Бягомль), Гуткін С. Ш., Урбановіч А. Ф. (Кагановіцкі горраён — Орша), Кіслоў І. М. (Менск, сельраён), Мендзелевіч С. Л. (Варашылаўскі), Каско А. А. (Дзяржынск), Гурылёнак Я. Ф. (Сянно), Дзергачоў Я. А. (Глуск), Змачынскі Я. А. (Ветка), Вязновіч Ю. В. (Мазыр), Нарэска Ю. Н. (Віцебск), Карпіловіч Н. Е. (Варашылаўскі горраён), Царык А. В. (Бабруйск), Лапухоў П. Д. (Віцебск), Венгерык М. А., Фурман І. А. (Бабруйск), Будкевіч В. Ф. (Віцебск), Вайновіч Н. Ф., Грыф Б. Е. (Барысаў), Капшук Д. В. (Бялынічы), Жалкевіч М. Е. (Барысаў), Манько Л. О. (Парычы), Шпакоўскі К. І. (Рэчыца), Ліпкін А. Н. (Магілеў), Федарынчык І. М. (Пухавічы), Правада М. М. (Бешанковічы), Бобрыкаў А. С. (Старобін), Габаў І. М. (Кіраў), Грышчэнка Е. Д. (Клімавічы), Спаткай П. Ф. (Талочын), Усовіч Б. Ф. (Барысаў), Рабіннікаў М. М. (Дрыбін), Цыганкоў А. Е. (Слуцк), Славінскі І. А., Спектар М. (Мазыр), Жабаро А. І. (Сіроціна), Безлюдаў С. Е. (Віцебск), Напрэеў Ф. Г. (Магілеў), Кастромін (Дзяржынск), Слесарова М. Ф. (Жлобін), Красоўскі І. А. (Сталінскі горраён), Нагліс К. М. (Жлобін), Рудзенка В. І. (Горкі), Давідовіч (Варашылаўскі), Паланеўскі В. Г. (Парычы), Алейнікаў Т. М. (Горкі), Сагаловіч Н. І., Бокун М. М., Кашкан А. І. (Сталінскі горраён), Пятроў М. А. (Кагановіцкі горраён), Аўруцін Г. М. (Полацк), Філіпчук А. В. (Менск—сельраён), Гурэвіч К. Х. (Бабруйск), Давідовіч Р. Г. (Кагановіцкі горраён), Альшэўская А. С. (Лепель), Юркоў І. Ф. (Будакашалёва), Шалкоўскі С. Н. (Асіповічы), Гельфанд Е. А. (Менгарком), Багуза П. П. (Орша), Цярэшчанка Ф. В. (Смалявічы), Кацнельсон Е. М. (Жлобін), Сідорык І. Я. (Варашылаўскі), Мерлін А. І. (Орша), Паўлавец В. Т. (Менгарком), Васілюк Н. Н. (Орша), Кульш П. Е. (Барысаў), Тарасевіч З. Н. (Орша), Батус А. Г., Булойчык Ф. В., Тумін М. Я. (Менгарком), Пучкоўскі Н. К. (Віцебск), Міцкевіч Н. П. (Касцюковічы), Забродскі А. Ф. (Менгарком), Наталовіч І. А. (Расоны).

ОРПО ЦК КП(б)Б.

Сёння, 26 ліпеня 1937 г., а 7 гадзіне ўвечары ў памяшканні клуба імя Сталіна адбудзецца

ПРАЦЯГ ПАСЯДЖЭННЯ ПЛЕНУМА МЕНСКАГА ГАРАДСКОГА СОВЕТА РАБОЧЫХ, СЯЛЯНСКІХ І ЧЫРВОНААРМЕЙСКІХ ДЭПУТАТАЎ.

Яўка членаў і кандыдатаў горсовета абавязкова.

ПРЭЗІДЫУМ ГОРСОВЕТА.

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

СЁННЯ Ў ТЭАТРАХ І КІНО:

Памяшканне Белдзярждрамтэатра — гастролі Маскоўскага тэатра імя МОСПС. ПРАФЕСАР МАМЛОК. Пачатак у 8 г. веч. Білеты ў касе тэатра з 12—2 і з 5 г. веч.

Гукавы кінотэатр «Чырвоная зорка» МАЛЕНЬКАЯ МАМА

Дзіцячы гукавы кінотэатр ЛЕНАЧКА І ВІНАГРАД

Гукавы кінотэатр «Пралетарый» КРЫЛАТЫ МАЛЯР

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал» ЖАНІЦЬБА (па Гогалю)

Гукавы кінотэатр «Спартак» КАМЕРА № 79 (нямы варыянт)

ДЗЯРЖЦЫРК

Парк імя Горкага (тэл. 22-725)

гастролі дзіўнай жанчыны ў СССР—ілюзіяністкі

Клео ДАРОЦІ з яе 15 асістэнтамі-ліліпутамі.

7 — МОРЭНО — 7 веласіпедысты-фігурысты

Таксама ўдзельнічае ўся трупа

Пачатак у 9 гадзін веч. Каса з 12—2 і з 5 гадз. веч.

РАДЫЁПЕРАДАЧЫ НА 26 ЛІПЕНЯ: 8.30—«Апошнія паведамленні». 10.05—перадача для хатніх гаспадынь. 17.00—перадача для дашкольнікаў. 17.15—перадача для малодшых школьнікаў. 18.30—завочная партвучоба. 19.45— украінскія народныя песні. 20.00—даклады і выступленні. 20.15—аграгутарка. 20.30—мантаж оперы «Фіялка Манмартра». 21.30—перадача на польскай мове. 22.00—канцэрт. 23.00—«Апошнія паведамленні».

Белдзяржтэатру оперы і балета **ПАТРЭБНЫ ПАКОІ** для прыязджаючых актораў. Плата па згодзе з прапановамі звярачацца па адрасу: рог Урыцкага і Карла Маркса 13/15, да дзяжурнага, тэл. 21-834.

Выдавецтву газеты «Звязда» ПАТРЭБНА МАШЫНІСТКА. Звяртацца: Совецкая, 63, II паверх.

ПАМЯШКАННЕ ЯЎРЭЙСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА ТЭАТРА БССР

З 29 ЛІПЕНЯ ГАСТРОЛІ ДЗЯРЖАЎНАГА ПОЛЬСКАГА ТЭАТРА УССР

РЭПЕРТУАР:

А. ФРЭДРО — ДАМЫ І ГУСАРЫ

Ф. ШЫЛЕР — РАЗБОЙНІКІ

Ю. СЛАВАЦКІ — МАЗЕПА

Г. ЗАПОЛЬСКАЯ — МАРАЛЬ ПАНІ МАДУЛЬСКАЙ

ЛОПЕ-ДЭ-ВЕГА — САБАКА НА СЕНЕ

Папярэдні продаж білетаў у касе Яўрэйскага дзяржаўнага тэатра з 11 да 2 г. і з 5 гадзін вечара.

Хіміка-фармацэўтычная фабрыка „ГАЛЕН-МАСКВА"

ПРАПАНУЕ

СКЛАДАНЫ СІНТЭТЫЧНЫ ЭФІР БУЦІЛ-АЦЭТАТ,

упаўне замяняючы АМІЛ-АЦЭТАТ як раствараньнік лакаў, смол, цэлулоіда і т. п. (Дае бліскучую паверхню).

Патрабаванні накіроўваць па адрасу: Масква, Бахметьевская ул., 2-й Вышеславцев пер., дом № 6.

МАГІЛЕЎСКАЯ ФЕЛЬЧАРСКА-АКУШЭРСКАЯ І ФАРМАЦЭЎТЫЧНАЯ ШКОЛЫ (былы медпалітэхнікум), якія рыхтуюць фельчароў, акушэрак і памочнікаў правізараў,

АБВЯШЧАЮЦЬ АСЕННІ НАБОР СТУДЭНТАЎ

на 1937—38 навучальны год на наступныя аддзяленні:

1. Акушэрскае з 2-гадовым курсам навучання — 270 асоб.
2. Фельчарскае з 3-гадовым курсам навучання — 330 асоб.
3. Фармацэўтычная школа з 3-гадовым курсам навучання — 120 асоб.

Прыём заяў праводзіцца з 20 чэрвеня па 1 жніўня.

Да заяў трэба прыкласці наступныя дакументы (абавязкова ў арыгіналах): 1) пасведчанне аб нараджэнні, 2) пасведчанне аб сканчэнні няпоўнай сярэдняй школы, 3) пасведчанне дзяржаўнай лячэбнай установы аб тым, што паступаючы не мае хвароб, перашкаджаючых для паступлення ў фельчарска-акушэрскую і фармацэўтычную школы, 4) дзве фотакарткі з уласнаручным подпісам паступаючага на кожнай з іх, 5) аўтабіяграфію, засведчаную совецкімі або прафсаюзнымі арганізацыямі, 6) паштовых марак на 80 кап.

Заявы прымаюцца ад асоб ва ўзросце ад 15 да 35 гадоў.

На іспыты кожны падаўшы заяву будзе выкліканы абвесткай і без паведамлення на іспыты не павінен з'яўляцца.

Іспыты адбудуцца з 1 да 20 жніўня па матэматыцы, фізіцы, грамадазнаўству, геаграфіі, беларускай і рускай мовах і літаратуры за курс няпоўнай сярэдняй школы.

Заняткі пачнуцца з 1 верасня 1937 г. Усе залічаныя ў фельчарска-акушэрскую і фармацэўтычную школы, якія маюць 16 год, абавязкова павінны з'явіцца на заняткі з пашпартам.

Усе прынятыя іншагароднія забяспечваюцца інтэрнатам, сталовай і пральняй.

Стыпендыяй вучні забяспечваюцца па паспяховасці ў размеры ад 60 да 80 рублёў.

Заявы накіроўваць па адрасу: гор. Магілеў, БССР, вуліца Карла Маркса № 1/12. ДЫРЭКЦЫЯ.

ПРАВІЛЫ прыёму ў Цэнтральную калгасную жывёлагадоўчую школу БССР на 1937-38 навучальны год

Цэнтральная калгасная школа ставіць сваёй мэтай падрыхтаваць нізавых спецыялістаў сацыялістычнай жывёлагадоўлі калгасных тэхнікаў-жывёлаводаў. Тэрмін навучання 12 месяцаў (10 месяцаў тэарэтычнай вучобы і два месяцы вытворчай практыкі).

Паступаючыя ў школу павінны адпавядаць наступным запатрабаванням: мець не менш аднаго года кіруючай працы ў калгасе: загадчыка фермы, брыгадзіра, старшыні калгаса. У школу прымаюцца лепшыя калгаснікі і калгасніцы — перадавікі вытворчасці, маючыя лепшыя паказальнікі ў рабоце: даяркі, свінаркі, конюхі і інш.

Агульная адукацыя паступаючых у школу павінна быць не ніжэй пачатковай школы або ведаў у гэтым аб'ёме. **Узрост паступаючых—ад 20 і не вышэй 40 год.**

Адбор кандыдатаў у Цэнтральную калгасную жывёлагадоўчую школу праводзіцца ў спецыяльна складзенай пры райза адборачнай камісіі з прадстаўнікамі райза, МТС, РК КП(б)Б, РК КСМ. Адказнасць за выкананне развёрсткі ўскладаецца персанальна на загадчыкаў райза. Адборачныя камісіі павінны закончыць адбор кандыдатаў у школу да 15 жніўня. У складзе адабраных камісіяй павінна быць не менш 50 проц. жанчын. Усе камандзіруемыя на вучобу павінны 15 жніўня з'явіцца на іспыты па адрасу: **М. Копысь, Аршанскі раён, БССР, ЦЖКШ,** і мець пры сабе наступныя дакументы: пастанову агульнага схода калгаса аб пасылцы на вучобу, камандыроўку райза, даведкі аб здароў'і і аб адукацыі.

Іспыты адбудуцца з 15 па 30 жніўня. Пачатак заняткаў 1 верасня. У ЦЖКШ слухачы забяспечваюцца інтэрнатам, пасцельнымі прыладамі, падручнікамі і **стыпендыяй ад 120 да 150 рублёў** у месяц у залежнасці ад паспяховасці. Выдаткі на праезд у школу аплачваюцца за рахунак камандыруемага калгаса. Скончыўшыя школу накіроўваюцца на работу ў тыя-ж раёны, з якіх яны камандыраваны і працуюць не менш 2 год. Камандыраваныя на вучобу павінны мець пры сабе бялізну, пашпарт (абавязкова) і ўчотна-вайсковы білет.

Нам. наркома земляробства БССР БАРАНЧЫК.

Дырэктар ЦЖКШ ЗАРЭНІН.

НОВАБЕЛІЦКІ ПЕДРАБФАК абвяшчае НАБОР студэнтаў

НА 1937-38 навучальны год.

На першы курс з адукацыяй НСШ, на другі курс — з адукацыяй 8 кл. СШ, на трэці курс з адукацыяй 9 кл. СШ.

На трэцім курсе ёсць яўрэйскае аддзяленне.

Пры рабфаку ёсць і вячэрняе аддзяленне, куды прымаюцца асобы без адрыву ад вытворчасці.

Умовы прыёму: паступаючыя трымаюць іспыты на першы курс — па беларускай і рускай мовах і матэматыцы (вусна і пісьмова), па беларускай і рускай літаратуры, геаграфіі і грамадазнаўству (вусна) у аб'ёме НСШ: на другі курс — па ўсіх прадметах 8 кл. СШ: на 3 курс — па ўсіх прадметах 9 кл. СШ.

Паступаючыя на 3 курс яўрэйскага аддзялення трымаюць іспыты і па яўрэйскай мове і літаратуры.

Усе паступаючыя павінны ведаць Сталінскую Канстытуцыю СССР і БССР.

Заявы з дакументамі — засведчаную аўтабіяграфію, метрыку, пасведчанне аб адукацыі, аб стане здароўя з двума фотакарткамі і марак на 20 кап. накіроўваць па адрасу: г. Новабеліца, Гомельскага раёна, Совецкая, 19, педрабфаку.

Прыём заяў да 1 жніўня. Іспыты—з 20 па 27 жніўня. На рабфак прымаюцца асобы ва ўзросце ад 17 да 30 год.

Усе студэнты забяспечваюцца стыпендыяй, а іншагароднія інтэрнатам.

ДЫРЭКЦЫЯ.

Новабарысаўскі запалкавы тэхнікум абвяшчае АСЕННІ НАБОР студэнтаў на першы курс

Тэхнікум рыхтуе тэхнікаў-механікаў-тэхнолагаў для запалкавай прамысловасці СССР. Тэрмін навучання тры з паловай гады. Паступаючыя павінны мець веды не ніжэй няпоўнай сярэдняй школы. Іспыты па грамадазнаўству, мове, літаратуры, матэматыцы і фізіцы. Усе прынятыя ў тэхнікум і паспяхова навучаючыяся забяспечваюцца стыпендыяй, а іншагароднія інтэрнатам. Пры паступленні неабходна прадставіць наступныя дакументы: заяву з прыкладаннем кароткай аўтабіяграфіі, даведку аб нараджэнні, атэстат аб сканчэнні няпоўнай сярэдняй школы або 7 класаў сярэдняй школы, даведку аб стане здароўя, 2 фотакарткі. Пры сабе неабходна мець пашпарт. Прыём заяў да 10 жніўня. Іспыты з 10 па 20 жніўня. Пачатак заняткаў 1 верасня. Заявы накіроўваць па адрасу: БССР, Новабарысаў, Таварная вул., 27, запалкавы тэхнікум.

ДЫРЭКЦЫЯ.

Марына-Горскі сельскагаспадарчы ТЭХНІКУМ, які рыхтуе аграномаў-паляводаў і садаводаў сярэдняй кваліфікацыі,

абвяшчае ПРЫЁМ студэнтаў на 1937—38 навучальны год.

У тэхнікум прымаюцца грамадзяне абодвух полаў ва ўзросце ад 15 да 30 год, маючыя падрыхтоўку не ніжэй няпоўнай сярэдняй школы (сямігодкі).

Прыём заяў да 25 жніўня.

Заяву з паказаннем, на якое аддзяленне паступаючы хоча быць прынят, падаваць на імя дырэктара тэхнікума.

Да заявы паступаючага прыкладаюцца наступныя дакументы: Пасведчанне аб сканчэнні сямігодкі (абавязкова ў арыгінале): даведка аб здароўі: 2 фотакарткі з уласнаручным подпісам паступаючага на кожнай з іх, засведчаныя дзяржустановай.

Прыёмныя іспыты з 19 па 28 жніўня.

Усе паступаючыя падвяргаюцца прыёмным іспытам у аб'ёме няпоўнай сярэдняй школы: па беларускай мове і літаратуры, па матэматыцы, палітграмаце і фізічнай геаграфіі (па праграмах, устаноўленых НКЗ СССР).

Заявы падаваць па адрасу: БССР, п/а Марына-Горка, Марына-Горскаму с/г тэхнікуму.

Тэхнікум знаходзіцца пры чыгуначнай станцыі Пухавічы.

Усе залічаныя ў тэхнікум забяспечваюцца інтэрнатам і 75 працэнтаў прынятых — стыпендыяй.

ДЫРЭКЦЫЯ.

СМІЛАВІЦКІ ПАЛЯВОДЧЫ ТЭХНІКУМ абвяшчае НАБОР СТУДЭНТАЎ на 1 курс.

Тэхнікум рыхтуе АГРАНОМАЎ-ПАЛЯВОДАЎ сярэдняй кваліфікацыі.

Тэрмін навучання 4 гады. У тэхнікум прымаюцца асобы ва ўзросце ад 15 да 30 год, якія маюць адукацыю ў аб'ёме НСШ.

Паступаючыя падвяргаюцца іспытам у аб'ёме праграм НСШ па белмове і літаратуры, матэматыцы, фізіцы, фізічнай геаграфіі і палітграмаце. Асобы скончыўшыя НСШ па адзначаных прадметах на «выдатна», прымаюцца без іспытаў.

Прыём заяў да 18 жніўня. Да заявы прыкладаюцца: аўтабіяграфія, пасведчанне аб сканчэнні НСШ (абавязкова арыгінал), метрыка, даведка аб здароўі, дзве фотакарткі з уласнаручным подпісам, завераныя дзяржустановай і марак на 40 кап. Пашпарт прад'яўляецца асабіста.

Прыёмныя іспыты адбудуцца з 19 па 28 жніўня. Пачатак заняткаў з 1 верасня.

Прынятыя ў тэхнікум забяспечваюцца стыпендыяй у залежнасці ад курса і паспяховасці ад 55 да 90 руб., інтэрнатам і сталовай. Пры тэхнікуме ёсць вучэбная гаспадарка.

Тэхнікум знаходзіцца ў 34 клм. ад гор. Менска. Маршрут паездкі: Менск, а з Менска аўтобусам да м. Смілавічы.

Заявы з дакументамі накіроўваць па адрасу: п/а. Смілавічы, БССР, Смілавіцкаму паляводчаму тэхніку.

ДЫРЭКЦЫЯ ТЭХНІКУМА.

Уп. Галоўлітбела № 1556. Друкарня «Звязды», Менск, Совецкая, 63. Б., К., С.